

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1153 RENDELETE

(2021. július 7.)

az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 172. és 194. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés megvalósítása, a munkahelyteremtés ösztönzése és a hosszú távú dekarbonizációs kötelezettségvállalások tiszteletben tartása érdekében az Uniónak korszerű, multimodális és nagy teljesítményű infrastruktúrára van szüksége a közlekedési, az energia- és a digitális ágazatban, hogy segítse összekötni és integrálni az Uniót és valamennyi szigetét és régióját, beleértve a távoli, legkülső, perem-, hegyvidéki és ritkán lakott régiókat is. Ezen összeköttetéseknek segíteniük kell a személyek, az áruk, a tőke és a szolgáltatások szabad mozgásának javítását. A transzeurópai hálózatoknak elő kell segíteniük a határokon átnyúló összeköttetéseket, ösztönözniük a nagyobb fokú gazdasági, társadalmi és területi kohéziót, valamint hozzá kell járulniuk egy versenyképesebb és fenntarthatóbb szociális piacgazdasághoz és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez.
- (2) Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (a továbbiakban: a CEF) célja, hogy felgyorsítsa a transzeurópai hálózatok területén történő beruházásokat, és fokozza mind a köz-, mind a magánszférából származó finanszírozás hatását, növelve egyúttal a jobbiztonságot, és tiszteletben tartva a technológiai semlegesség elvét. A CEF-nek lehetővé kell tennie a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat közötti szinergiák teljes mértékű kiaknázását, így javítva az uniós intézkedés hatékonyságát, és lehetővé téve a végrehajtási költségek minimálisra csökkentését.
- (3) A CEF-nek hozzá kell járulnia az éghajlatváltozással szembeni uniós fellépéshez is, valamint támogatnia kell a környezeti és társadalmi szempontból fenntartható projekteket, beleértve adott esetben az éghajlatváltozás mérséklését és az alkalmazkodást célzó intézkedéseket. Meg kell erősíteni különösen a CEF hozzájárulását az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi Megállapodás ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) céljainak és célkitűzéseinek, valamint a 2030-ig teljesítendő éghajlat- és energiapolitikai céloknak, továbbá a hosszú távú dekarbonizációs célkitűzésnek az eléréséhez.
- (4) A CEF-nek az alkalmazandó uniós és nemzeti joggal összhangban biztosítania kell a magas szintű átláthatóságot és a nyilvános konzultációt.
- (5) Tükrözve annak fontosságát, hogy az Unió a Párizsi Megállapodásnak és az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak végrehajtására tett kötelezettségvállalásaival összhangban felleljen az éghajlatváltozással szemben, e rendelet célja, hogy hozzájáruljon az éghajlat-politikai intézkedések általános érvényesítéséhez és azon átfogó cél eléréséhez, hogy az uniós költségvetési kiadások legalább 30 %-a támogasson éghajlat-politikai célkitűzéseket. Emellett e rendeletnek hozzá kell járulnia azon törekvéshez, hogy a 2021-2027-es többéves pénzügyi keret alapján a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordított kiadások a 2024-es évben kitegyék az éves kiadások 7,5 %-át, 2026-ban és 2027-ben pedig az éves kiadások 10 %-át, figyelembe véve ugyanakkor az éghajlat-politikai és a

⁽¹⁾ HL C 440., 2018.12.6., 191. o.⁽²⁾ HL C 461., 2018.12.21., 173. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. április 17-i álláspontja (HL C 158., 2021.4.30., 884. o.) és a Tanács első olvasatban kialakított 2021. június 14-i álláspontja (HL C 276., 2021.7.9., 1. o.). Az Európai Parlament 2021. július 6-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽⁴⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések között meglévő átfedéseket. Intézkedései révén a CEF-nek a teljes pénzügyi keretösszegének 60 %-át éghajlat-politikai célkitűzések megvalósítására kell fordítania, többek között a következő együttthatók alapján: i. 100 % a vasúti infrastruktúrával, a töltési infrastruktúrával, az alternatív és fenntartható tüzelőanyagokkal, a tiszta városi közlekedéssel, a villamosenergia-átvitellel, a villamosenergia-tárolással, az intelligens energiahálózatokkal, a CO₂-szállítással és a megújuló energiával kapcsolatos kiadások esetében; ii. 40 % a belvízi utakkal és a multimodális közlekedéssel, valamint a gázinfrastruktúrával kapcsolatos kiadások esetében, feltéve, hogy ez lehetővé teszi a megújuló hidrogén vagy biometán felhasználásának növelését. Az éghajlat-politikai kiadásokra alkalmazott részletes nyomonkövetési együttthatóknak adott esetben összhangban kell lenniük az (EU) 2021/1060 rendelet ⁽⁵⁾ I. mellékletében meghatározott együttthatókkal. Releváns intézkedéseket fognak azonosítani a CEF előkészítése és végrehajtása során, és újra fogják értékelni azokat a releváns értékelések és felülvizsgálati eljárások összefüggésében. Annak elkerülése érdekében, hogy az infrastruktúra sérülékeny legyen a potenciális hosszú távú éghajlatváltozási hatásokkal szemben, és annak biztosítása érdekében, hogy a projekt gazdasági értékelése figyelembe vegye a projektből fakadó üvegházhatásúgáz-kibocsátások költségeit, a CEF által támogatott projekteket adott esetben éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatnak kell alávetni, összhangban azzal az útmutatással, amelyet a Bizottságnak kell kidolgoznia koherens módon az Unió más programjai számára kidolgozott útmutatással.

- (6) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikke szerint az Unió valamennyi tevékenységének folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és a nők közötti egyenlőség előmozdítására. A CEF értékelése, előkészítése, végrehajtása és monitoringja során figyelembe kell venni és elő kell mozdítani a nemek közötti egyenlőséget, valamint a mindenkit megillető egyenlő jogokat és esélyegyenlőséget, továbbá e célkitűzések általános érvényesítését.
- (7) Az (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ célkitűzéseinek teljesítése céljából hozott intézkedések támogatására szolgáló uniós források felhasználására vonatkozó jelentéstételi kötelezettségeknek való megfelelés érdekében nyomon kell követni a kibocsátások vagy a levegőszennyező anyagok ezen irányelv alapján történő csökkentésével kapcsolatos kiadásokat.
- (8) A CEF egyik fontos célkitűzése fokozott szinergiát és komplementaritást biztosítani a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat között. E célból a CEF-nek munkaprogramok elfogadásáról kell rendelkeznie, amelyek speciális beavatkozási területekkel foglalkoznának, így például az összekapcsolt és automatizált mobilitás vagy a fenntartható alternatív tüzelőanyagok tekintetében. A digitális kommunikáció lehetővé tétele integráns részét képezhetné egy közös érdekű projektnek az energia és a közlekedés területén. Ezenkívül a CEF-nek minden egyes szektoron belül lehetővé kell tennie, hogy egy másik szektorhoz tartozó szinergikus elemeket támogathatóknak lehessen tekinteni, amennyiben egy ilyen megközelítés növeli a beruházás társadalmi-gazdasági hasznát. Az ágazatok közötti szinergiákat az intézkedések kiválasztására vonatkozó odaítélési kritériumok révén, valamint megnövelt társfinanszírozás révén kell ösztönözni.
- (9) Az 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ megállapítja a transzeurópai közlekedési hálózatra (a továbbiakban: TEN-T) vonatkozó azon iránymutatásokat (a továbbiakban: TEN-T iránymutatások), amelyek azonosítják a TEN-T infrastruktúráját, meghatározzák az általa teljesítendő követelményeket, és rendelkeznek a TEN-T végrehajtásához szükséges intézkedésekről. Így különösen a TEN-T iránymutatások előírnyoazzák a törzshálózat 2030-ig történő kiépítését új infrastruktúra létrehozása, valamint a meglévő infrastruktúrának a hálózat folytonosságának biztosításához szükséges jelentős korszerűsítése és rehabilitációja révén.
- (10) A konnektivitás Unió-szerte történő biztosítása érdekében a közlekedési ágazatban a CEF által finanszírozott közös érdekű projektek kidolgozásához hozzájáruló intézkedéseknek valamennyi közlekedési mód komplementaritásán kell alapulniuk hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatok biztosítása érdekében. Ideértendők azon tagállamok közötti útvonalai is, ahol még mindig jelentős beruházásokra van szükség a TEN-T közötti törzshálózatuk kiépítéséhez.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatás és a vízügyi politika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályaon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).

- (11) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet ⁽⁸⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) 193. cikkének (2) bekezdésével összhangban egy már megkezdett intézkedésre is odaítélhető vissza nem térítendő támogatás, feltéve, hogy a pályázó bizonyítani tudja, hogy a intézkedést a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt szükséges megkezdeni. A vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtásának napja előtt felmerült költségek azonban nem jogosultak uniós finanszírozásra, kivéve kellően indokolt, kivételes esetekben. Bármely fennakadás elkerülése érdekében az uniós támogatásban, amely káros lehet az Unió érdekeire, lehetővé kell tenni a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetén egy korlátozott időtartamra, hogy a rendelet alapján támogatott, már megkezdett intézkedések tekintetében felmerült költségek elszámolhatónak minősüljenek 2021. január 1-jétől kezdve, még akkor is, ha azok a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtása előtt merültek fel.
- (12) A TEN-T iránymutatásokban megállapított célkitűzések elérése érdekében szükséges prioritásként támogatni a folyamatban lévő TEN-T projekteket, valamint a határokon átnyúló összeköttetéseket és a hiányzó összeköttetéseket, továbbá biztosítani adott esetben, hogy a támogatott intézkedések a teljesítmény és az interoperabilitás tekintetében összhangban legyenek az 1315/2013/EU rendelet alapján létrehozott, a folyosókra vonatkozó munkatervvel és az átfogó hálózatfejlesztéssel.
- (13) Így különösen az Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszernek (a továbbiakban: ERTMS) a törzshálózaton 2030-ig történő, az 1315/2013/EU rendeletben előírtak szerinti teljeskörű megvalósításához növelni kell az uniós szintű támogatást és ösztönözni kell a magánbefektetők részvételét.
- (14) Ezenkívül a TEN-T törzshálózat sikeres kiépítésének és a tényleges intermodalitás biztosításának fontos előfeltétele a repülőterek összeköttetése a TEN-T törzshálózattal. Ezért prioritásként kell kezelni az ilyen összeköttetések létrehozását, ahol azok hiányoznak.
- (15) A határokon átnyúló intézkedések végrehajtása nagy fokú integrációt igényel a tervezés és a végrehajtás tekintetében. Ezen integrációt alátámaszthatják a következő, nem prioritási sorrendben felsorolt példák: egyetlen projektre létrehozott vállalkozás, közös irányítási struktúra, közös vállalkozás, kétoldali jogi keret, az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerinti végrehajtási jogi aktuson alapuló keret vagy az együttműködés bármely egyéb formája. Ösztönözni kell az integrált irányítási struktúrák – beleértve a közös vállalkozásokat – létrehozását, többek között magasabb szintű társfinanszírozás révén.
- (16) A jelenleg fejlesztés alatt álló TEN-T megvalósításának előmozdítását célzó egyszerűsítési intézkedéseknek támogatniuk kell a közös érdekű projektek hatékonyabb végrehajtását a közlekedés területén.
- (17) A növekvő forgalomáramlás és a TEN-T fejlődésének figyelembevétele érdekében ki kell igazítani a törzshálózati folyosók nyomvonalát és előre azonosított szakaszait. A törzshálózati folyosók ilyen kiigazításai nem befolyásolhatják a törzshálózat 2030-ig történő kiépítését, azoknak javítaniuk kell a tagállamok területén a folyosók általi lefedettséget, valamint a folyosófejlesztés és a koordináció következetességének és hatékonyságának fenntartása érdekében arányosoknak kell lenniük. Ennél fogva a törzshálózati folyosók hossza legfeljebb 15 %-kal növelhető. A törzshálózati folyosók nyomvonalának kellő időben figyelembe kell vennie a törzshálózat megvalósítása felülvizsgálatának eredményeit az 1315/2013/EU rendeletben foglaltak szerint. A felülvizsgálatnak figyelembe kell vennie a TEN-T-n található, elhagyott vagy lebontott, határokon átnyúló regionális vasúti összeköttetéseket, valamint az átfogó hálózatban bekövetkező egyéb változásokat és az Egyesült Királyság Unióból való kilépésének hatását.
- (18) Szükséges előmozdítani a valamennyi közlekedési módra irányuló köz- és magánberuházásokat az intelligens, interoperábilis, fenntartható, multimodális, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és védett mobilitás Unió-szerte történő előmozdítása érdekében. Az „Európa mozgásban – A mindenkit megillető tiszta, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való, társadalmilag igazságos átmenet programja” című, 2017. május 31-i közleményében a Bizottság bemutatta a kezdeményezések széles körét, amelyek a közlekedés biztonságosabbá

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

tételére, az intelligens útdíjfizetés ösztönzésére, a CO₂-kibocsátás, a légszennyezés és a forgalmi torlódások csökkentésére, az összekapcsolt és automatizált mobilitás előmozdítására, valamint a munkavállalók megfelelő körülményeinek és pihenőidejének biztosítására irányulnak. Ezen kezdeményezéseket uniós pénzügyi támogatásnak kell kísérnie, adott esetben a CEF révén.

- (19) A TEN-T iránymutatások az új technológiák és az innováció tekintetében előírják, hogy a TEN-T tegye lehetővé valamennyi közlekedési mód dekarbonizációját az energiahatékonyság és az alternatívüzemanyag-használat ösztönzése révén, tiszteletben tartva ugyanakkor a technológiai semlegesség elvét. A 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁹⁾ az Unióban valamennyi közlekedési módot szolgáló alternatívüzemanyag-infrastruktúra megvalósítására irányuló közös intézkedési keretet hoz létre a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés lehető legnagyobb mértékű csökkentése, valamint a közlekedés környezeti és éghajlati hatásainak enyhítése érdekében. Ezen irányelv előírja a tagállamok számára azt is, hogy 2025. december 31-ig biztosítsák nyilvánosan hozzáférhető elektromos vagy egyéb töltőállomások rendelkezésre állását. Amint azt a Bizottság „Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése – A Földet védelmező, a polgárait jogokkal felruházó, az iparágai és munkavállalói számára biztonságot nyújtó Európai Unió” című, 2017. november 8-i közleményében felvázolta, szükség van egy, az alacsony kibocsátású mobilitást előmozdító átfogó intézkedéscsomagra, beleértve a pénzügyi támogatást is, amennyiben a piaci feltételek nem nyújtanak kellő ösztönzést.
- (20) A „Fenntartható mobilitás Európában: biztonságos, összekapcsolt és tiszta közlekedés” című, 2018. május 17-i közleményével összefüggésben a Bizottság kiemelte, hogy az automatizált járművek és a fejlett összekapcsolt rendszerek biztonságosabbá, könnyebben megoszthatóvá és valamennyi polgár számára elérhetőbbé teszik a járműveket, köztük azok számára is, akik napjainkban el vannak zárva a mobilitási szolgáltatásoktól, mint például az időskorúak vagy a csökkent mozgásképességű személyek. Ezzel összefüggésben a Bizottság javaslatot tett egy közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos európai uniós stratégiai cselekvési tervre és a 2008/96/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ módosítására is.
- (21) A hálózat kevésbé fejlett részeit érintő közlekedési projektek kiépítésének javítása érdekében az (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹¹⁾ szabályozott Kohéziós Alapból allokációt kell átcsoportosítani a CEF-hez a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamokban megvalósuló közlekedési projektek finanszírozására. Egy kezdeti fázisban és az átcsoportosított keret 70 %-os határán belül a finanszírozásra jogosult projektek kiválasztásakor tiszteletben kell tartani a Kohéziós Alap szerinti nemzeti allokációkat. Az átcsoportosított keret fennmaradó 30 %-át versenyalapon kell allokálni a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamokban található, lehető legnagyobb számú projekt részére, prioritást biztosítva a határokon átnyúló összeköttetéseknek és a hiányzó összeköttetéseknek. A tagállamokat egyenlően kell kezelni, és a tartós földrajzi sérülékenységekből fakadó hátrányokat kellően figyelembe kell venni. A Bizottságnak támogatnia kell a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamokat a támogatható projektek megfelelő sorozatának kialakítására irányuló erőfeszítéseikben, különösen az érintett közigazgatások intézményi kapacitásának megerősítése révén.
- (22) Az Európai Tanács a 2020. július 21-i következtetéseiben megállapodott arról, hogy a 2021 – 2027-es többéves pénzügyi keret tágabb összefüggésében a CEF-ből (2018-as árákon) 1 384 000 000 EUR-t fel kell használni a kohéziós országok közötti, határokon átnyúló, jelentős hiányzó vasúti összeköttetések kiépítésére a belső piac működésének elősegítése érdekében, és hogy erre az összegre a Kohéziós Alapból a CEF-be történő átcsoportosítás társfinanszírozási szabályait kell alkalmazni.
- (23) „A katonai mobilitás javítása az Európai Unióban” című, 2017. november 10-i közös közleményt követően a katonai mobilitásra vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2018. március 28-i közös közlemény kiemelte, hogy a közlekedési infrastruktúrára vonatkozó politika egyértelmű lehetőséget kínál a védelmi szükségletek és a TEN-T közötti szinergiák növelésére a katonai mobilitás Unió-szerte történő javításának átfogó céljával, figyelembe véve a földrajzi egyensúlyt és a potenciális előnyöket a polgári védelem számára is. A katonai mobilitásra vonatkozó cselekvési tervvel összhangban a Tanács 2018-ban megvizsgálta és jóváhagyta a közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/94/EU irányelve (2014. október 22.) az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről (HL L 307., 2014.10.28., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/96/EK irányelve (2008. november 19.) a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről (HL L 319., 2008.11.29., 59. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról (HL L 231., 2021.6.30., 60. o.).

katonai követelményeket, és 2019-ben a bizottsági szolgálatok azonosították a TEN-T azon részeit, amelyek kettős felhasználásra alkalmasak, beleértve a meglévő infrastruktúra szükséges korszerűsítéseit is. A kettős felhasználású projektekre irányuló uniós finanszírozást a CEF-en keresztül kell végrehajtani munkaprogramok alapján, figyelembe véve a katonai mobilitásra vonatkozó cselekvési tervvel összefüggésben megállapított, alkalmazandó követelményeket és a tagállamok által az említett tervvel összhangban azonosított, prioritást élvező projektek további indikatív jegyzékét.

- (24) A TEN-T iránymutatások elismerik, hogy az átfogó hálózat biztosítja az Unióban valamennyi sziget és régió hozzáférhetőségét és összeköttetését, beleértve a távoli és a legkülső régiókat is. Ezen túlmenően, a „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című, 2017. október 24-i közleményében a Bizottság rámutatott a legkülső régiók sajátos közlekedési, energia- és digitális igényeire, valamint annak szükségességére, hogy ezen igények kielégítésére megfelelő uniós finanszírozást biztosítsanak, többek között a CEF-en keresztül, legfeljebb 70 %-os társfinanszírozási arány alkalmazásával.
- (25) Figyelembe véve azon jelentős beruházási igényeket, amelyeket teljesíteni kell ahhoz, hogy haladás történjen a TEN-T törzshálózat 2030-ig történő kiépítése (a 2021–2027-es időszakra becsült összeg 350 milliárd EUR), a TEN-T átfogó hálózat 2050-ig történő kiépítése, valamint a dekarbonizációs, digitalizációs és városi beruházások terén (a 2021–2027 közötti időszakra becsült összeg 700 milliárd EUR), helyénvaló a lehető leghatékonyabb módon felhasználni a különböző uniós finanszírozási programokat és eszközöket, ezáltal maximalizálva az Unió által támogatott beruházások hozzáadott értékét. Ezt egy egyszerűsített beruházási eljárás révén lehetne elérni, fokozva a közlekedési projektek menetrendjének láthatóságát és a releváns uniós programok – nevezetesen a CEF, az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap és az InvestEU program – közötti következetességet. Így különösen figyelembe kell venni adott esetben az (EU) 2021/1060 rendelet IV. mellékletében részletezett előfeltételeket.
- (26) A 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹²⁾ azonosítja az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzések elérése érdekében végrehajtandó, a transzeurópai energia-infrastruktúrával kapcsolatos prioritásokat, azonosítja az e prioritások végrehajtásához szükséges közös érdekű projekteket, valamint intézkedéseket állapít meg az engedélyezés, az állami részvétel és a szabályozás tekintetében e projektek végrehajtásának felgyorsítása és/vagy megkönnyítése céljából, beleértve az ilyen projektek uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságának kritériumait is. A közös érdekű projekteknek az említett rendelettel összhangban történő azonosítása továbbra is az „első az energiahatékonyság” elvet fogja követni azáltal, hogy a projekteket az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzésekkel teljes mértékben összhangban lévő, az energia iránti keresletre vonatkozó forgatókönyvek alapján értékeli.
- (27) Az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹³⁾ hangsúlyozza egy olyan támogató keret létrehozásának szükségességét, amely magában foglalja az uniós források fokozottabb igénybevételét, kifejezetten hivatkozva a megújuló energia területén folytatott, határokon átnyúló együttműködés támogatását lehetővé tevő intézkedésekre.
- (28) A megújuló energia fejlesztésének elérése érdekében továbbra is prioritást élvez a hálózati infrastruktúra kiépítése, ugyanakkor a megújuló energia területén folytatott, határokon átnyúló együttműködés integrálása, valamint egy – a hálózat kiegyensúlyozását segítő tárolási és felhasználóoldali válaszingázások is tartalmazó – intelligens és hatékony rendszer kifejlesztése a „Tiszta energia minden európainak” csomag keretében elfogadott megközelítést tükrözi, amely közös felelősségként kezeli a megújuló energiával kapcsolatos, 2030-as ambíciózus cél elérését, valamint tükrözi a megváltozott szakpolitikai kontextust, ambíciózus hosszú távú dekarbonizációs célkitűzésekkel, méltányos és megfelelő átállást biztosítva.
- (29) Az Unió dekarbonizációs menetrendje szempontjából döntő fontosságúak azon innovatív infrastrukturális technológiák, amelyek lehetővé teszik az átállást az alacsony kibocsátású energia- és mobilitási rendszerekre, és amelyek javítják az ellátás biztonságát, miközben az Unió nagyobb fokú energiafüggetlenségére is törekednek. Így különösen az „Európa energiahálózatainak megerősítéséről” szóló, 2017. november 23-i közleményében a Bizottság hangsúlyozta, hogy mivel 2030-ra a megújuló energiának kell képeznie a villamosenergia-termelés felét, a villamos energia szerepe egyre inkább az lesz, hogy ösztönözze a mostanáig a fosszilis tüzelőanyagok által dominált ágazatok, így például a közlekedés, az ipar, a fűtés és a hűtés dekarbonizációját, és hogy ennek megfelelően a

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 347/2013/EU rendelete (2013. április 17.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 115., 2013.4.25., 39. o.).

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

transzeurópai energia-infrastruktúrával kapcsolatos szakpolitikának a villamosenergia-hálózatok összekapcsolásával, a villamos energia tárolásával, az intelligens energiahálózatokkal foglalkozó projektekre és a gázinfrastruktúrába irányuló beruházásokra kell összpontosítania. Az Unió dekarbonizációs célkitűzéseinek, a belső piaci integrációnak és az ellátás biztonságának támogatása érdekében kellő figyelmet kell fordítani azokra a technológiákra és projektekre, amelyek hozzájárulnak az alacsony kibocsátású gazdaságra való áttéréshez, és elsőbbséget kell biztosítani számukra. A Bizottság arra fog törekedni, hogy növelje a CEF által támogatandó, a határokon átnyúló intelligens energiahálózatokra és az innovatív tárolásra, valamint a szén-dioxid-szállításra irányuló projektek számát.

- (30) A határokon átnyúló megújulóenergia-projekteknek lehetővé kell tenniük a megújuló energia költséghatékony elterjesztését az Unióban és az (EU) 2018/2001 irányelv 3. cikkében említett kötelező uniós cél elérését, amely szerint 2030-ra a megújuló energia részarányának el kell érnie a 32 %-ot, továbbá hozzá kell járulniuk a megújuló energiára vonatkozó innovatív technológiák stratégiai bevezetéséhez. A támogatható technológiák illusztratív példái közé tartoznak a szárazföldi vagy tengeri szélből, napenergiából, fenntartható biomasszából, óceánenergiából, geotermikus energiából vagy ezek kombinációjából származó megújulóenergia-termelés, a hálózathoz való csatlakozásuk és további elemek, így például a tároló vagy átalakító létesítmények. A támogatható intézkedések nem korlátozódnak a villamosenergia-ágazatra, valamint kiterjedhetnek egyéb energiahordozókra és az ágazat potenciális összekapcsolására például a fűtéssel és hűtéssel, a villamos energia gázzá alakításával, a tárolással vagy a szállítással. A technológiai fejlődéssel és fejlesztésekkel összefüggő rugalmasság biztosítása érdekében ez a felsorolás nem kimerítő jellegű. Az ilyen projektek nem teszik feltétlenül szükségessé a fizikai kapcsolatot az együttműködő tagállamok között. Az említett projektek sorra kerülhetnek csak egyetlen részt vevő tagállam területén is, feltéve, hogy teljesülnek az e rendelet mellékletének IV. részében foglalt általános kritériumok.
- (31) A megújuló energia terén történő határokon átnyúló együttműködésnek és a projektek piaci elterjedésének támogatása érdekében a Bizottságnak elő kell segítenie a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek. Az energiaágazatban – a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek megfelelő piaci elterjedésének hiányában – a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre szánt, fel nem használt költségvetést a transzeurópai energiahálózatok célkitűzéseinek elérésére, a 347/2013/EU rendeletben meghatározott közös érdekű projektekhez kapcsolódó intézkedésekre kell fordítani, mielőtt mérlegelnék az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁴⁾ létrehozott uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus lehetséges igénybevételét.
- (32) Szükséges az intelligens energiahálózatokkal kapcsolatos olyan projektek támogatása, amelyek integrálják a villamosenergia termelését, elosztását vagy fogyasztását valós idejű irányítási rendszer használatával, és befolyásolják a határokon átnyúló energiaáramlást. Az ilyen projektek számára a CEF-ből nyújtott támogatásnak tükröznie kell az intelligens energiahálózatoknak az energetikai áttérésben betöltött központi szerepét is, és segítenie kell a finanszírozási hiányok megszüntetését, amelyek jelenleg akadályozzák az intelligens energiahálózati technológia széles körű megvalósításába irányuló beruházást.
- (33) Az uniós támogatással összefüggésben különös figyelmet kell fordítani a határokon átnyúló energia-összeköttetésekre, beleértve azokat, amelyek a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó, 2020-ra megvalósítandó 10 %-os és 2030-ra megvalósítandó 15 %-os, az (EU) 2018/1999 rendeletben megállapított célok eléréséhez szükségesek. A villamosenergia-rendszerösszekötők megvalósítása kulcsfontosságú a piacok integrálásához és az energiaizoláció megszüntetéséhez azért, hogy több megújuló energiát engednek be a rendszerbe, és ezáltal kihasználják az eltérő keresleti és megújulóenergia-ellátási portfóliójukból, valamint a tengeri szél-erőmű-hálózatokból és az intelligens energiahálózatokból, továbbá valamennyi országnak egy likvid és versenyképes energiapiacba történő integrálásából származó előnyöket.
- (34) A digitális egységes piac elérése az alapjául szolgáló digitális konnektivitási infrastruktúrára támaszkodik. Az uniós ipar digitalizációja és az olyan ágazatok modernizációja, mint a közlekedés, az energia, az egészségügy és a közigazgatás, a megbízható, megfizethető, nagy és rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz való egyetemes hozzáférése nélkül. A digitális konnektivitás a gazdasági, társadalmi és területi szakadékok áthidalásának egyik legfontosabb tényezőjévé vált, támogatja a helyi gazdaságok modernizációját, és segíti a gazdasági tevékenységek diverzifikációját. A digitális konnektivitási infrastruktúra területén ki kell igazítani a CEF beavatkozási hatókörét oly

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

módon, hogy az tükrözze az ilyen infrastruktúra növekvő jelentőségét a gazdaság és általában a társadalom szempontjából. Szükséges ezért meghatározni a digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos azon közös érdekű projekteket, amelyekre szükség van az Unió digitális egységes piacra vonatkozó céljainak eléréséhez, és hatályon kívül helyezni a 283/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽¹⁵⁾.

- (35) „Az összekapcsoltság a versenyképes digitális egységes piac szolgáltatában: Úton a gigabitalapú európai információs társadalom felé” című, 2016. szeptember 14-i közleményében (a továbbiakban: a gigabitalapú társadalomra vonatkozó stratégia) a Bizottság stratégiai célkitűzéseket határoz meg 2025-re a digitális konnektivitási infrastruktúrába való beruházások optimalizálása érdekében. Az (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁶⁾ célja többek között olyan szabályozási környezet megteremtése, amely ösztönzi a digitális konnektivitási hálózatokba történő magánberuházásokat. Világos azonban, hogy a hálózatkiépítések az Unió számos területén gazdaságilag továbbra is életképtelenek maradnak különféle tényezők – így például a távoli fekvés és a területi vagy földrajzi adottságok és az alacsony népsűrűség –, valamint különféle társadalmi-gazdasági tényezők miatt, és ezért ezek sürgősen szorosabb figyelmet igényelnek. A CEF-et ezért úgy kell kiigazítani, hogy hozzájáruljon a gigabitalapú társadalomra vonatkozó stratégiában meghatározott azon stratégiai célkitűzések eléréséhez, amelyek hozzá kívánnak járulni a vidéki és városi fejlesztések közötti egyensúlyhoz, továbbá, hogy kiegészítse a rendkívül nagy kapacitású hálózatok megvalósításához más programok, mindenekelőtt az ERFA, a Kohéziós Alap és az InvestEU program által nyújtott támogatást.
- (36) Jóllehet mindazon digitális konnektivitási hálózatok, amelyek az internethez kapcsolódnak, alapvetően transzeurópaiak, ami főként az általuk lehetővé tett alkalmazások és szolgáltatások működésének köszönhető, a CEF révén azon intézkedések támogatásának kell elsőbbséget biztosítani, amelyek várhatóan a legnagyobb hatást gyakorolják a digitális egységes piacra – többek között a gigabitalapú társadalomra vonatkozó stratégia célkitűzéseivel való összhangba hozatalukon keresztül –, valamint a gazdaság és a társadalom digitális átalakítására, figyelembe véve a feltárt piaci hiányosságokat és végrehajtási akadályokat is.
- (37) Az iskolák, az egyetemek, a könyvtárak, a helyi, regionális vagy nemzeti közigazgatások, a főbb közszolgáltatási intézmények, a kórházak és az egészségügyi központok, a közlekedési csomópontok és a digitálisan intenzív vállalkozások mind olyan szervezetek és helyszínek, amelyek hatással lehetnek fontos társadalmi-gazdasági fejleményekre az elhelyezkedésük szerinti területeken, beleértve a vidéki és ritkán lakott területeket is. Ezen társadalmi-gazdasági mozgatórugóknak élen kell járniuk a gigabites konnektivitás terén, hogy a háztartások, a vállalkozások és a helyi közösségek számára a legjobb szolgáltatásokhoz és alkalmazásokhoz biztosítsanak hozzáférést az Unióban. A CEF-nek támogatnia kell a rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz – köztük az 5G rendszerekhez és egyéb, gigabites konnektivitás nyújtására képes, legkorszerűbb konnektivitáshoz – való hozzáférést e társadalmi-gazdasági mozgatórugók számára annak érdekében, hogy a területükön maximalizálja a gazdaság és a társadalom egészére gyakorolt pozitív hatásait, többek között a konnektivitás és a szolgáltatások iránti szélesebb körű felhasználói igény kialakításával.
- (38) Az internetkapcsolattal nem rendelkező területek az egész Unióban szűk keresztmetszeteket és a digitális egységes piac szempontjából kiaknázatlan potenciált képeznek. A legtöbb vidéki és távoli területen a jó minőségű internetkapcsolat – az áruszállítás és a szolgáltatásnyújtás költségeinek csökkentése révén és a távoli fekvést részben kompenzálva – alapvető szerepet játszhat a digitális szakadék, az elszigetelődés és az elnéptelenedés megelőzésében. A jó minőségű internetkapcsolat szükséges az új gazdasági lehetőségek – így például a precíziós mezőgazdasági termelés vagy a vidéki területeken a biogazdaság fejlesztése – szempontjából. A CEF-nek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az Unióban minden, akár vidéki, akár városi háztartás rendelkezzen vezetékes vagy vezeték nélküli, rendkívül nagy kapacitású konnektivitással, azon megvalósításokra fókuszálva, amelyek tekintetében a piac elégtelen működése figyelhető meg, ami alacsony intenzitású, vissza nem térítendő támogatásokkal orvosolható. Maximalizálni kell a CEF által támogatott intézkedések közötti szinergiákat, kellő figyelmet szentelve a társadalmi-gazdasági mozgatórugók koncentrációja szintjének egy adott területen, valamint a lefedettség biztosításához szükséges finanszírozás szintjének. Ezen kívül a CEF-nek a háztartások és területek átfogó lefedettségének elérését kell céloznia, mivel a hiányosságok későbbi kezelése egy már lefedett területen nem gazdaságos.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 283/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a távközlési infrastruktúrák területén működő transzeurópai hálózatokra vonatkozó iránymutatásokról és az 1336/97/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 86., 2014.3.21., 14. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1972 irányelve (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L 321., 2018.12.17., 36. o.).

- (39) Ezenkívül a WiFi4EU kezdeményezés sikerére építve, a CEF-nek folytatnia kell az ingyenes, biztonságos és jó minőségű helyi vezeték nélküli konnektivitás biztosításának támogatását a helyi községek központjaiban – beleértve a közfeladatot ellátó szervezeteket, így például a hatóságokat és a közszolgáltatókat –, valamint a köz számára hozzáférhető kültéri területeken is az Unió digitális jövőképeének a helyi közösségekben történő előmozdítása érdekében.
- (40) A digitális infrastruktúra az innováció számára fontos ugródeszka. Hatásának maximalizálása érdekében a CEF-nek a digitális infrastruktúra finanszírozására kell összpontosítania. Az egyedi digitális szolgáltatásoknak és alkalmazásoknak – így például azoknak, amelyek különböző megosztott főkönyvi technológiákkal kapcsolatosak, vagy mesterséges intelligenciát alkalmaznak – ezért a CEF hatályán kívül kell maradniuk, és ehelyett adott esetben más eszközök, így például az (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁷⁾ létrehozott Digitális Európa program keretében kell foglalkozni velük. Fontos a különböző programok közötti szinergiák maximalizálása is.
- (41) A tervezett következő generációs digitális szolgáltatások – így például a 'dolgok internetje' szolgáltatások – és digitális alkalmazások, amelyek várhatóan több különböző ágazat és a társadalom egésze számára jelentős előnyöket hoznak, életképessége meg fogja kívánni az 5G rendszerekkel való hiánytalan, határokon átnyúló lefedettséget, különösen annak lehetővé tétele érdekében, hogy a felhasználók és a tárgyak útközben is összeköttetésben maradhassanak. Az 5G-nek az említett ágazatokban történő megvalósításával kapcsolatos költségmegosztási forgatókönyvek azonban egyelőre nem tisztáztak, és a kereskedelmi alkalmazás tekintetében feltételezett kockázatok egyes kulcsfontosságú területeken igen magasak. Az összekapcsolt mobilitás területén a közúti folyosók és a vasúti összeköttetések várhatóan kulcsfontosságú területek az új alkalmazások első fázisa számára, és ezért létfontosságú határokon átnyúló projekteket képeznek a CEF keretében történő finanszírozás szempontjából.
- (42) Szükség van az elektronikus kommunikációs gerinchálózatok megvalósítására – beleértve az európai területeket más kontinenseken található harmadik országokkal, vagy az európai szigeteket, legkülső régiókat vagy tengerentúli országokat és területeket többek között az uniós felségvizeken és a tagállamok kizárólagos gazdasági övezetein keresztül összekötő tenger alatti kábeleket is – az ilyen létfontosságú infrastruktúra számára a szükséges tartalékok biztosítása, az uniós digitális hálózatok kapacitásának és rezilienciájának növelése, valamint a területi kohézióhoz történő hozzájárulás érdekében. Az ilyen projektek azonban közfinanszírozás nélkül gyakran gazdaságilag nem életképesek. Emellett támogatást kell biztosítani az európai nagy teljesítményű számítástechnikai erőforrások kiegészítésére megfelelő terabájt-kapacitású összeköttetésekkel.
- (43) A digitális konnektivitási infrastruktúra területén a közös érdekű projektekhez hozzájáruló intézkedéseknek az adott projekt számára a legjobb rendelkezésre álló és a leginkább megfelelő technológiát kell megvalósítaniuk, amely a legoptimálisabb egyensúlyt kínálja az adatáramlási kapacitás, az átviteli biztonság, a hálózati reziliencia szempontjából legkorszerűbb technológiák és a költséghatékonyság között. Az ilyen megvalósításokat priorizálni kell munkaprogramok segítségével, figyelembe véve az e rendeletben meghatározott kritériumokat. A rendkívül nagy kapacitású hálózatok megvalósítása a társadalmi-gazdasági és a környezeti előnyök maximalizálása céljából passzív infrastruktúrát is magában foglalhat. Végül, az intézkedések priorizálásakor figyelembe kell venni az esetleges pozitív tovaryűrűző hatásokat is a konnektivitás tekintetében, például ha a megvalósított projekt javíthatja a jövőbeli megvalósítások gazdasági eredményességét, ami a korábban lefedetlenül maradt területek és lakosság további lefedettségéhez vezet.
- (44) Az Unió kifejlesztette saját helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási (PNT) technológiáját (Galileo és EGNOS programok), valamint saját Föld-megfigyelési és monitoring programját (Kopernikusz). A Galileo és az EGNOS programok és a Kopernikusz program fejlett szolgáltatásokat kínálnak, amelyek jelentős gazdasági előnyöket nyújtanak a köz- és magán felhasználók számára. Ezért a CEF által támogatott minden olyan közlekedési, energia-vagy digitális infrastruktúrának, amely felhasználja a PNT-technológiát vagy a Föld-megfigyelési szolgáltatásokat, műszakilag kompatibilisnek kell lennie az említett programokkal.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

- (45) A jelenlegi program keretében 2017-ben indított első vegyes finanszírozási célú pályázati felhívás kedvező eredményei megerősítették az uniós vissza nem térítendő támogatásoknak az Európai Beruházási Banktól vagy nemzeti fejlesztési bankoktól vagy egyéb fejlesztési és állami pénzügyi intézményektől, valamint magánszférabeli pénzügyi intézményektől és magánszférabeli beruházóktól, köztük köz- és magánszféra partnerségektől származó finanszírozással való ötvözéshez történő felhasználásának relevanciáját és hozzáadott értékét. A vegyes finanszírozásnak hozzá kell járulnia a magánberuházások vonzásához és a teljes közszektorbeli hozzájárulás tőkeáttételi hatásának biztosításához, összhangban az InvestEU program céljaival. A CEF-nek ezért továbbra is támogatnia kell olyan intézkedéseket, amelyeket az uniós vissza nem térítendő támogatások és az egyéb finanszírozási források kombinációja finanszírozhat.
- (46) A közlekedési ágazatban a vegyes finanszírozási műveletekhez felhasznált összegek nem haladhatják meg a 2021 – 2027-es többéves pénzügyi keret 1(2) fejezetéből nyújtott összeg 10 %-át. Lehetővé kell tenni vegyes finanszírozási műveletek alkalmazását – példának okáért – intelligens, interoperábilis, fenntartható, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és védett mobilitáshoz kapcsolódó intézkedésekre.
- (47) A CEF szakpolitikai célkitűzéseivel az InvestEU program szakpolitikai keretébe tartozó pénzügyi eszközök és költségvetési garancia révén is foglalkozni kell. A CEF-intézkedéseket a beruházások arányos módon történő ösztönzésére kell felhasználni a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelése révén, elkerülve a magánfinanszírozással való duplikációt vagy annak kiszorítását, különösen olyan intézkedések esetén, amelyek gazdaságilag nem életképesek, de egyértelmű uniós hozzáadott értékkel bírnak.
- (48) Az innovációs ciklus integrált fejlődésének előmozdítása érdekében szükséges biztosítani a komplementaritást az uniós kutatási és innovációs keretprogramokkal összefüggésben kidolgozott innovációs megoldások és a CEF-ből származó támogatással megvalósított innovatív megoldások között. E célból az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁸⁾ létrehozott Horizont Európa programmal való szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy az Európai horizont stratégiai tervezési folyamata során sor kerüljön az uniós közlekedési, energia- és digitális ágazat kutatási és innovációs igényeinek azonosítására és megállapítására. Ezenfelül a Horizont Európával megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy a CEF támogassa az innovatív technológiák és megoldások széles körű bevezetését és megvalósítását a közlekedési, energia- és digitális infrastruktúra területén, különös tekintettel a Horizont Európából származókra. Továbbá a Horizont Európával megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy könnyebbé váljon a Horizont Európa és a CEF közötti információ- és adatcsere, például olyan, a Horizont Európából származó, piacra lépésre készen álló technológiák kiemelésével, amelyeket a CEF révén tovább lehet terjeszteni.
- (49) A CEF időtartamát a többéves pénzügyi keret időtartamához kell igazítani. E rendeletnek pénzügyi keretösszeget kell meghatároznia a 2021 – 2027-es időszak egészére vonatkozóan, amely a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽¹⁹⁾ 18. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget kell, hogy jelentse az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (50) Uniós szinten a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere jelenti azt a keretet, amelyen belül a nemzeti reformprioritásokat azonosítják és a végrehajtásukat monitoring alá vetik. A tagállamok ezen reformprioritások támogatására kidolgozzák saját többéves nemzeti beruházási stratégiáikat. Ezen stratégiákat az éves nemzeti reformprogramokkal együtt kell bemutatni a nemzeti és/vagy uniós finanszírozással támogatandó, prioritást élvező beruházási projektek felvázolása és koordinálása céljából. E stratégiáknak arra is kell szolgálniuk, hogy az uniós

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

⁽¹⁹⁾ HL L 433. I., 2020.12.22., 28. o.

finanszírozást koherens módon használják fel, és releváns esetben maximalizálják a főként az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból, az európai beruházásstabilizáló funkcióból, az InvestEU programból és a CEF-ből kapott pénzügyi támogatás hozzáadott értékét. A pénzügyi támogatást – releváns esetben – az uniós és nemzeti energia- és klímatervekkel is összhangban lévő módon kell felhasználni.

- (51) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, és azok meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak, közbeszerzés és közvetett végrehajtás útján történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkeznek a pénzügyi szereplők felelősségére vonatkozó ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok egy, az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszert is magukban foglalnak.
- (52) Az e rendelet keretében elérhető finanszírozási formákat és a végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek elérni az intézkedések egyedi célkitűzéseit és biztosítani az eredményeket, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a szabályok be nem tartásának várható kockázatát. E választás során mérlegelni kell egyösszegű átalányok, százalékos átalányok és az egységköltségek, valamint a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említett a költségfüggetlen finanszírozás alkalmazását.
- (53) Lehetővé kell tenni az Unióban letelepedett jogalanyok számára, hogy amennyire lehetséges, kölcsönös alapon részt vehessenek olyan harmadik országok egyenértékű programjaiban, amelyek részt vesznek a CEF-ben.
- (54) Azon harmadik országok, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai, részt vehetnek az uniós programokban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás ⁽²⁰⁾ (a továbbiakban: az EGT-megállapodás) alapján létrehozott együttműködés keretében, amely megállapodás értelmében a programok végrehajtásának az e megállapodás alapján elfogadott határozaton kell alapulnia. Harmadik országok részvétele egyéb jogi eszközökön is alapulhat. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia, amely előírja harmadik országok számára, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljeskörű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.
- (55) A költségvetési rendelet meghatározza a támogatások odaítélésére vonatkozó szabályokat. A CEF által támogatott intézkedések sajátosságainak figyelembevétele, és a CEF által lefedett ágazatok közötti következetes végrehajtás biztosítása érdekében szükséges további indikációkat adni a jogosultsági és az odaítélési kritériumok tekintetében. A műveletek kiválasztása és a finanszírozásuk során csak az e rendeletben és a költségvetési rendeletben meghatározott feltételekre kell figyelemmel lenni. A költségvetési rendelet sérelme nélkül lehetővé kell tenni, hogy a munkaprogramok egyszerűsített eljárásokról rendelkezzenek.
- (56) A költségvetési rendelettel összhangban a kiválasztási és odaítélési kritériumokat a munkaprogramokban állapítják meg. A közlekedési ágazatban egy adott projekt minőségét és relevanciáját is értékelni kell, figyelembe véve a projektnek az európai konnektivitásra gyakorolt várható hatását, az akadálymentességi követelményeknek való megfelelését és a jövőben felmerülő karbantartási igényekre vonatkozó stratégiáját.
- (57) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²¹⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom ⁽²²⁾, a 2185/96/Euratom, EK ⁽²³⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel ⁽²⁴⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elvesztett, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e

⁽²⁰⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽²²⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽²³⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽²⁴⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁵⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítani kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet alapján megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok tekintetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (58) A 2013/755/EU tanácsi határozat⁽²⁶⁾ alapján a tengerentúli országokban és területeken (TOT-ok) letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel a CEF szabályaira és célkitűzéseire, valamint az azon tagállamra alkalmazandó esetleges megállapodásokra, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.
- (59) Az Uniónak törekednie kell a külső politikákra vonatkozó uniós programokkal való koherenciára és szinergiákra, beleértve a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című, 2018. február 6-i bizottsági közleménnyel összefüggésben tett kötelezettségvállalásokból fakadó előcsatlakozási támogatást is.
- (60) Amennyiben harmadik országok vagy harmadik országokban letelepedett jogalanyok részt vesznek a közös érdekű projektekhez vagy a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekhez hozzájáruló intézkedésekben, csak abban az esetben áll rendelkezésre pénzügyi támogatás, ha az elengedhetetlen ezen projektek célkitűzéseinek eléréséhez. A határokon átnyúló megújulóenergia-projektek tekintetében az egy vagy több tagállam és egy harmadik ország közötti (többek között az Energiaközösségen belüli) együttműködésnek tiszteletben kell tartania az (EU) 2018/2001 irányelvben meghatározott, az Unióval való fizikai kapcsolat szükségességére vonatkozó feltételeket.
- (61) A „Közbeszerzés Európában és Európa szolgálatában” című, 2017. október 3-i közleményében a Bizottság megállapítja, hogy az Unió a világ legnyitottabb közbeszerzési piaca, de más országok nem mindig viszonyozzák ezt az uniós vállalkozások számára a saját közbeszerzési piacukra való hozzáférés biztosításával. A CEF kedvezményezettjeinek ezért teljes mértékben ki kell használniuk a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁷⁾ által kínált stratégiai közbeszerzési lehetőségeket.
- (62) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás⁽²⁸⁾ (22) és (23) bekezdése alapján a CEF-et egyedi monitoring – így például az éghajlatváltozás nyomon követésére vonatkozó – követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. E követelményeknek adott esetben a CEF gyakorlati hatásainak értékeléséhez alapul szolgáló mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk. A Bizottságnak értékeléseket kell végeznie a finanszírozás eredményességének és hatékonyságának, valamint a CEF általános céljaira gyakorolt hatásának felmérése érdekében, és ezen értékeléseket közölnie kell az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával, és meg kell tennie a szükséges kiigazításokat.
- (63) Átlátható, elszámoltatható és megfelelő monitoring és jelentéstételi intézkedéseket – többek között mérhető mutatókat – kell végrehajtani a CEF által az e rendeletben meghatározott általános és egyedi célkitűzések megvalósítása terén elért haladás értékelése és az arról való jelentéstétel érdekében. Ezen intézkedéseknek biztosítaniuk kell azt is, hogy a CEF által elért eredmények elismerést nyerjenek. E teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a CEF végrehajtásának monitoringjára vonatkozó adatok és az eredményei megfelelőek

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

⁽²⁶⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

⁽²⁸⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

legyenek az elért haladás és a tapasztalt nehézségek alapos elemzéséhez, valamint hogy ezen adatokat és eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. A CEF számára releváns adatok összegyűjtése érdekében az uniós források címzettjei számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

- (64) A CEF-et munkaprogramok útján kell végrehajtani. A Bizottságnak 2021. október 15-ig el kell fogadnia az első többéves munkaprogramokat, amelyeknek magukban kell foglalniuk a CEF első három évére vonatkozó pályázati felhívások ütemtervét, témáit és indikatív költségvetését, valamint a teljes programozási időszakot lefedő, várható keretet.
- (65) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következők tekintetében: a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek egyes részeinek társfinanszírozására vonatkozó különös szabályok megállapítása; szükség esetén a kettős felhasználású infrastruktúrához kapcsolódó intézkedések bizonyos kategóriáira alkalmazandó infrastruktúra-követelmények és a kettős felhasználású infrastruktúrákhoz kapcsolódó intézkedésekre vonatkozó értékelési eljárás meghatározása; a munkaprogramok elfogadása; és az uniós pénzügyi támogatás odaítélése. Ezen végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (66) A CEF monitoringjához használt indikátoroknak, a közlekedési ágazat egyes egyedi célkitűzéseire az elköltött költségvetési források indikatív százalékainak és a közlekedési törzshálózati folyosók meghatározásának szükség esetén történő kiigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet melléklete I., II. és III. részének módosításaira vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy a konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elveknek megfelelően kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (67) mivel e rendelet céljait – nevezetesen a transzeurópai hálózatok építését, fejlesztését, korszerűsítését és kiépítését a közlekedési, az energia- és a digitális ágazatban, valamint a megújuló energia területén folytatott határokon átnyúló együttműködés megkönnyítését – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (68) Az 1316/2013/EU ⁽³⁰⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletet és a 283/2014/EU rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni. Fenn kell tartani azonban az 1316/2013/EU rendelet 29. cikkének joghatásait, mely cikk a 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³¹⁾ mellékletét az árufuvarozási folyosók jegyzéke tekintetében módosítja.
- (69) Annak biztosítása céljából, hogy a releváns szakpolitikai területeken folyamatos maradjon a támogatás nyújtása, valamint hogy a végrehajtás a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdő időpontjától megkezdődhessen, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal, 2021. január 1-jétől kell alkalmazni,

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 129. o.).

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 913/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról (HL L 276., 2010.10.20., 22. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt (a továbbiakban: a CEF) a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időszakára.

Ez a rendelet megállapítja a CEF célkitűzéseit, a 2021–2027 közötti időszakra szóló költségvetését, az uniós finanszírozás formáit és az ilyen finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „intézkedés”: minden olyan, pénzügyileg és technikailag függetlenként azonosított tevékenység, amelynek meghatározott időkerete van, és szükséges egy projekt végrehajtásához;
- b) „alternatív tüzelőanyag”: a 2014/94/EU irányelv 2. cikke 1. pontjában meghatározottak szerinti alternatív üzemanyag valamennyi közlekedési mód tekintetében;
- c) „kedvezményezett”: jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amellyel vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodást írtak alá;
- d) „vegyes finanszírozási művelet”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének 6. pontja szerinti vegyes finanszírozási eszközök keretében – támogatott olyan intézkedések, amelyek az uniós költségvetésből nyújtott, nem visszafizetendő támogatási formákat és/vagy finanszírozási eszközöket és/vagy költségvetési biztosítékokat ötvöznak fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;
- e) „átfogó hálózat”: az 1315/2013/EU rendelet II. fejezetével összhangban azonosított közlekedési infrastruktúra;
- f) „törzshálózat”: az 1315/2013/EU rendelet III. fejezetével összhangban azonosított közlekedési infrastruktúra;
- g) „törzshálózati folyosók”: a törzshálózat összehangolt megvalósítását az 1315/2013/EU rendelet IV. fejezetében foglaltaknak megfelelően elősegítő, és az e rendelet mellékletének III. részében felsorolt eszközök;
- h) „határokon átnyúló összeköttetés”: olyan közös érdekű projekt a közlekedési ágazatban, amely biztosítja a TEN-T folytonosságát a tagállamok, vagy egy tagállam és egy harmadik ország között;
- i) „hiányzó összeköttetés”: a TEN-T valamely hiányzó közlekedési szakasza valamennyi közlekedési módban vagy a törzs- vagy átfogó hálózatok és a TEN-T folyosók közötti összeköttetést biztosító olyan közlekedési szakasz, amely akadályozza a TEN-T folytonosságát, vagy a TEN-T folytonosságát befolyásoló, egy vagy több szűk keresztmetszetet tartalmaz;
- j) „kettős felhasználású infrastruktúra”: olyan közlekedési hálózati infrastruktúra, amely védelmi és polgári igényeket egyaránt kielégít;
- k) „határokon átnyúló megújulóenergia-projekt”: két vagy több tagállam közötti, vagy egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország közötti, az (EU) 2018/2001 irányelv 8., 9., 11. és 13. cikkében meghatározott együttműködési megállapodás vagy bármely másfajta megállapodás keretében kiválasztott vagy kiválasztásra jogosult, az e rendelet mellékletének IV. részében meghatározott kritériumoknak megfelelő projekt a megújuló energia tervezése vagy elterjesztése terén;

- l) „első az energiahatékonyság”: az (EU) 2018/1999 rendelet 2. cikkének 18. pontjában meghatározottak szerinti elv;
- m) „digitális konnektivitási infrastruktúra”: rendkívül nagy kapacitású hálózatok, 5G rendszerek, nagyon jó minőségű, helyi vezeték nélküli konnektivitás és gerinchálózatok, valamint a közlekedési és energia-infrastruktúrákhoz közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformok;
- n) „5G rendszerek”: a mobil és vezeték nélküli kommunikációs technológiára vonatkozó, globálisan elfogadott szabványokon alapuló digitális infrastrukturális elemek, amelyeket konnektivitási és hozzáadott értéket képviselő szolgáltatásokban alkalmaznak, és amelyek olyan fejlett teljesítményjellemzőkkel rendelkeznek, mint a rendkívül nagy adatátviteli sebesség és kapacitás, az alacsony késleltetésű kommunikáció, a rendkívül nagy fokú megbízhatóság vagy a nagyszámú összekapcsolt eszközökre irányuló támogatás;
- o) „5G folyosó”: digitális konnektivitási infrastruktúrával, különösen 5G rendszerekkel teljeskörűen lefedett közúti, vasúti vagy belvízi közlekedési útvonal, amely lehetővé teszi olyan, szinergiákon alapuló digitális szolgáltatások megszakítás nélküli nyújtását, mint az összekapcsolt és automatizált mobilitás, a hasonló intelligens vasúti mobilitási szolgáltatások vagy a digitális konnektivitás belvízi utakon;
- p) „a közlekedési és energia-infrastruktúrához közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformok”: a kommunikációs infrastruktúrán keresztül működő, fizikai és virtuális infokommunikációs technologiaierőforrások, amelyek támogatják a közlekedési és/vagy energia-infrastruktúra-adatok áramlását, tárolását, feldolgozását és elemzését;
- q) „közös érdekű projekt”: az 1315/2013/EU rendeletben vagy a 347/2013/EU rendeletben vagy az e rendelet 8. cikkében azonosított projekt;
- r) „tanulmányok”: egy projekt végrehajtásának előkészítéséhez szükséges tevékenységek, így például előkészületi, feltérképező, megvalósíthatósági, értékelő, tesztelő és hitelesítő – többek között szoftver formájában készült – tanulmányok, valamint minden egyéb technikai támogatási intézkedés, beleértve a projekt meghatározásához és fejlesztéséhez, valamint a finanszírozásáról történő döntéshez szükséges olyan előzetes intézkedést is, mint például az érintett helyszínek megismerése és a finanszírozási csomag elkészítése;
- s) „társadalmi-gazdasági mozgatórugók”: olyan joganyagok, amelyek rendeltetésüknél, jellegüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva közvetlenül vagy közvetve jelentős társadalmi-gazdasági előnyöket generálnak a környezetükben vagy a hatáskörzetükben található polgárok, üzleti és helyi közösségek számára;
- t) „harmadik ország”: olyan ország, amely nem tagállama az Uniónak;
- u) „rendkívül nagy kapacitású hálózatok”: az (EU) 2018/1972 irányelv 2. cikkének 2. pontjában meghatározottak szerinti rendkívül nagy kapacitású hálózatok;
- v) „kivitelezés”: az összetevők, rendszerek és szolgáltatások – többek között a szoftverek – beszerzése, leszállítása és megvalósítása, valamely projekthez kapcsolódó fejlesztési, építési és telepítési tevékenységek elvégzése, a létesítmények átvétele és a projekt elindítása.

3. cikk

Célkitűzések

(1) A CEF általános célkitűzései a transzeurópai hálózatok építése, fejlesztése, korszerűsítése és kiépítése a közlekedési, energetikai és digitális ágazatokban, valamint a határokon átnyúló együttműködés megkönnyítése a megújuló energia területén, figyelembe véve a hosszú távú dekarbonizációs kötelezettségvállalásokat és a következő célokat: az európai versenyképesség növelése; az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés; a területi, társadalmi és gazdasági kohézió; valamint a belső piaci hozzáférés és integráció, hangsúlyt fektetve a közlekedési, energia- és digitális ágazatok közötti szinergiák elősegítésére.

(2) A CEF egyedi célkitűzései a következők:

a) a közlekedési ágazatban:

- i. az 1315/2013/EU rendelet célkitűzéseivel összhangban hozzájárulni az intelligens, interoperábilis, fenntartható, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és védett mobilitást célzó, hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatokkal és infrastruktúrákkal kapcsolatos közös érdekű projektek létrehozásához; és
- ii. a TEN-T egyes részeit a közlekedési infrastruktúra kettős felhasználásához igazítani mind a polgári, mind a katonai mobilitás javítása érdekében;

- b) az energiaágazatban:
- i. hozzájárulni a hatékony és versenyképes belső energiapiac további integrációjával, a határokon és szektorokon átívelő hálózatok interoperabilitásával, a gazdaság dekarbonizációjának elősegítésével, az energiahatékonyság előmozdításával és az ellátásbiztonság biztosításával kapcsolatos közös érdekű projektek létrehozásához; és
 - ii. elősegíteni a határokon átnyúló együttműködést az energia terén, beleértve a megújuló energiát is;
- c) a digitális ágazatban: hozzájárulni a biztonságos és védett rendkívül nagy kapacitású hálózatok, beleértve az 5G rendszereket is, megvalósításához és az azokhoz való hozzáféréshez kapcsolódó közös érdekű projektek kidolgozásához, valamint az uniós területeken lévő digitális gerinchálózatok megnövekedett rezilienciájához és kapacitásához a szomszédos területekkel való összekapcsolásuk révén, továbbá a közlekedési és energiahálózatok digitalizálásához.

4. cikk

Költségvetés

(1) A CEF-nek a 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakban történő végrehajtását szolgáló pénzügyi keretösszeg folyó áron 33 710 000 000 EUR ⁽³²⁾.

Az éghajlat-politikai intézkedéseknek az uniós ágazati szakpolitikákban és az uniós alapokban való általános érvényesítésére vonatkozó uniós célkitűzéssel összhangban a CEF – intézkedései révén – a teljes pénzügyi keretösszegének 60 %-át éghajlat-politikai célkitűzésekre fordítja.

(2) Az (1) bekezdésben említett összeg a következőképpen oszlik meg:

- a) 25 807 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi célkitűzésekre, amelyből:
- i. 12 830 000 000 EUR a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret 1(2) fejezetéből, európai stratégiai beruházások;
 - ii. 11 286 000 000 EUR a Kohéziós Alapból átcsoportosítva, kizárólag a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamokban e rendelettel összhangban történő felhasználásra;
 - iii. 1 691 000 000 EUR a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret 5(13) fejezetéből, a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzésre;
- b) 5 838 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekre, ebből a piaci elterjedés függvényében 15 % a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre, és a 15 %-os küszöbérték elérése esetén a Bizottság ezt a küszöbértéket – a piaci elterjedés függvényében – 20 %-ra növeli;
- c) 2 065 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi célkitűzésekre.

(3) A Bizottság a (2) bekezdés a) pontjának ii. alpontjában említett összegtől nem térhet el.

(4) Az (1) bekezdésben említett összeg legfeljebb 1 %-a felhasználható a CEF és az ágazatspecifikus iránymutatások végrehajtására irányuló technikai és igazgatási segítségnyújtás – így például előkészítő, monitoring, kontroll-, ellenőrzési és értékelési intézkedések, beleértve a vállalati információs és technológiai rendszereket is – finanszírozására. Ezen összeg felhasználható a projektek előkészítését támogató kísérő intézkedések finanszírozására is és különösen a finanszírozási lehetőségekre vonatkozó tanácsadási szolgáltatások projektgazdák számára történő nyújtására a projektfinanszírozásuk strukturálása terén történő segítségük érdekében.

(5) Az egy pénzügyi évet meghaladó intézkedésekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásokat két vagy több éven keresztül éves részletekre lehet bontani.

⁽³²⁾ A 2021 és 2027 közötti időszakban a CEF pénzügyi keretösszege 2018-as állandó áron számítva 29 896 000 000 EUR, amely a következőképpen oszlik meg: a) közlekedés: 22 884 000 000 EUR, ebből i. 11 384 000 000 EUR a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret 1(2) fejezetéből, európai stratégiai beruházások; ii. 10 000 000 000 EUR a Kohéziós Alapból átcsoportosítva; iii. 1 500 000 000 EUR a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret 5(13) fejezetéből, védelmi program; b) energia: 5 180 000 000 EUR; c) digitális gazdaság: 1 832 000 000 EUR.

(6) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban – figyelembe véve e rendelet későbbi hatálybalépését, és a folyamatosság biztosítása érdekében – egy korlátozott időszakban 2021. január 1-jétől elszámolhatónak tekinthetők azon költségek, amelyek az e rendelet szerint támogatott intézkedésekkel kapcsolatban merültek fel, még abban az esetben is, ha azok a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtását megelőzően merültek fel.

(7) A Kohéziós Alapból átcsoportosított összeget e rendeletnek megfelelően kell végrehajtani, e cikk (8) bekezdésére figyelemmel, és a 15. cikk (2) bekezdése c) pontjának sérelme nélkül.

(8) Ami a Kohéziós Alapból átcsoportosított összegeket illeti, ezen összegek 30 %-át – azonnal, versenyalapon – közvetlenül hozzáférhetővé kell tenni a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult valamennyi tagállam számára közlekedési infrastrukturális projektek e rendeletnek megfelelő finanszírozására, előnyben részesítve a minél nagyobb számú határokon átnyúló és hiányzó összeköttetés támogatását. 2023. december 31-ig a finanszírozásra jogosult projektek kiválasztásakor tiszteletben kell tartani a Kohéziós Alap szerinti nemzeti allokációkat az átcsoportosított források 70 %-a tekintetében. 2024. január 1-jétől kezdődően a CEF-hez átcsoportosított azon forrásokat, amelyeket nem kötöttek le egy adott közlekedési infrastrukturális projekthez, a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult valamennyi tagállam számára elérhetővé kell tenni közlekedési infrastrukturális projektek e rendeletnek megfelelő finanszírozására.

(9) Azon tagállamok tekintetében, amelyeknek a 2015–2017-es időszakban vásárlóerő-egységben (PPS) mért egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (GNI) nem éri el az EU-27 átlagos GNI-jének 60 %-át, 2024. december 31-ig garantálni kell az említett tagállamok által a CEF-hez átcsoportosított összeg 70 %-ának a 70 %-át.

(10) 2025. december 31-ig a (2) bekezdés a) pontjának ii. alpontjában említett összegből a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult valamely tagállamban intézkedésekre allokált teljes összeg nem haladhatja meg a Kohéziós Alapból átcsoportosított teljes összegben belül az említett tagállamra eső részarány 170 %-át.

(11) A Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamok támogatása érdekében, amelyek nehézségekkel szembesülhetnek olyan megfelelő érettségű és/vagy minőségű projektek kialakítása kapcsán, amelyek egyúttal elegendő uniós hozzáadott értéket is képviselnek, különös figyelmet kell fordítani a technikai segítségnyújtásra, amelynek célja az e rendeletben felsorolt projektek kidolgozásával és végrehajtásával összefüggésben a közigazgatási szervek és a közszolgálatok intézményi kapacitásának és hatékonyságának megerősítése.

A Bizottság minden tőle telhetőt megtesz – többek között pótlólagos felhívások szervezése útján – annak érdekében, hogy a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamok számára lehetővé tegye a CEF-hez átcsoportosított összeg lehető legnagyobb mértékű felhasználását a 2021–2027-es időszak végéig.

Emellett különös figyelmet és támogatást kell biztosítani azon tagállamok számára, amelyeknek a 2015–2017-es időszakban a PPS-ben mért egy főre jutó GNI-je kevesebb, mint az EU-27 egy főre jutó átlagos GNI-jének 60 %-a.

(12) A Kohéziós Alapból átcsoportosított összeg nem használható fel ágazatközi munkaprogramok és vegyes finanszírozási műveletek finanszírozására.

(13) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a CEF-re, az (EU) 2021/1060 rendelet 21. cikkében meghatározott feltételekre figyelemmel. A Bizottság ezen forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy az említett albekezdés c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Ezen forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

(14) E cikk (13) bekezdésének sérelme nélkül, a digitális ágazatban a tagállamoknak megosztott irányítás keretében allokált források ezen tagállamok kérésére átcsoportosíthatók a CEF-hez, többek között az e rendelet 9. cikkének (4) bekezdése alapján támogatható intézkedések finanszírozásának a teljes elszámolható költség 100 %-áig történő kiegészítése céljából, a költségvetési rendelet 190. cikkében megállapított társfinanszírozási elv és az állami támogatási szabályok sérelme nélkül. Ezen forrásokat kizárólag az érintett tagállam javára kell felhasználni.

5. cikk

A CEF-hez társult harmadik országok

- (1) A CEF nyitva áll a következő harmadik országok részvétele előtt:
- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek (EGT) is tagjai, az EGT-megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban;
 - b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
 - c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
 - d) egyéb harmadik országok, a harmadik ország bármely uniós programban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban, feltéve, hogy a megállapodás:
 - i. méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a részvételből fakadó előnyei tekintetében;
 - ii. megállapítja a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulás kiszámítását és a programok igazgatási költségeit;
 - iii. nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört az uniós program tekintetében;
 - iv. garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogait;
 - v. viszonyosságot biztosít a hasonló programokhoz való hozzáférés tekintetében az uniós programokban részt vevő harmadik országban.

Az e cikk első albekezdése d) pontjának ii. alpontjában említett hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételeket képeznek.

- (2) Az 1315/2013/EU rendelet 8. cikkének sérelme nélkül az e cikk (1) bekezdésében említett harmadik országok és az ezen harmadik országokban letelepedett jogalanyok nem részesülhetnek pénzügyi támogatásban e rendelet alapján, kivéve, ha az elengedhetetlen egy adott közös érdekű projekt vagy egy, az ezen rendelet 7. cikke (1) bekezdésének megfelelő projekt célkitűzéseinek eléréséhez, és az e rendelet 20. cikkében említett munkaprogramokban meghatározott feltételekkel.

6. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) A CEF-et a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással vagy a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett szervek útján, közvetett irányítással kell végrehajtani.
- (2) A CEF a költségvetési rendeletben megállapított vissza nem térítendő támogatások és közbeszerzés formájában nyújthat finanszírozást. Vegyes finanszírozási műveletekhez is hozzájárulhat az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³³⁾ és a költségvetési rendelet X. címével összhangban. A közlekedési ágazatban a vegyes finanszírozási műveletekhez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg az e rendelet 4. cikke (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában megjelölt költségvetési összeg 10 %-át. A közlekedési ágazatban a vegyes finanszírozási műveleteket az e rendelet 9. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett intelligens, interoperábilis, fenntartható, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és védett mobilitással kapcsolatos intézkedésekre lehet használni.

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

(3) A Bizottság a CEF egy részének végrehajtására a költségvetési rendelet 69. cikkével összhangban végrehajtó ügynökségeket is felhatalmazhat, a CEF optimális igazgatásra és hatékonyságra vonatkozó követelményeinek teljesítése céljából a közlekedési, az energia- és a digitális ágazatban.

(4) A kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulások fedezhetik a címzettek által visszafizetendő pénzeszegek behajtásával kapcsolatos kockázatot, és a költségvetési rendelet értelmében elegendő garanciának minősülnek. Az (EU) 2021/695 rendelet 33. cikkének (7) bekezdése alkalmazandó.

7. cikk

Határokon átnyúló megújulóenergia-projektek

(1) A határokon átnyúló megújulóenergia-projekteknek hozzá kell járulniuk a dekarbonizációhoz, a belső energiapiac kiteljesítéséhez és az ellátás biztonságának a fokozásához. E projekteket az (EU) 2018/2001 irányelv 8., 9., 11. és 13. cikkében meghatározottak szerint két vagy több tagállam közötti, vagy egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország közötti együttműködési megállapodásba vagy bármely másfajta megállapodásba kell foglalni. E projekteknek teljesíteniük kell az e rendelet mellékletének IV. részében megállapított célkitűzéseket, általános kritériumokat és eljárást.

(2) A Bizottság 2021. december 31-ig e rendelet 26. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, amelyekben – a 14. cikkben meghatározott odaítélési kritériumok sérelme nélkül – megállapítja az egyedi kiválasztási kritériumokat és a projektek kiválasztási eljárásának részleteit. A Bizottság közlésezi a projekt által az általános kritériumokhoz tett hozzájárulás értékelését és a melléklet IV. részében meghatározott költség-haszon elemzés elvégzését szolgáló módszertant.

(3) Azon tanulmányok, amelyek célja határokon átnyúló megújulóenergia-projektek kidolgozása és azonosítása, e rendelet alapján finanszírozásra jogosultak.

(4) A határokon átnyúló megújulóenergia-projektek uniós finanszírozásra jogosultak a kivitelezést illetően, ha teljesítik a következő további kritériumokat:

- a) a melléklet IV. részének 3. pontja szerinti, projektspecifikus költség-haszon elemzés kötelező minden támogatott projekt esetében, és figyelembe vesz minden, támogatási rendszerekből származó bevételt, azt átlátható, átfogó és hiánytalan módon kell elkészíteni, és az jelentős költségmegtakarítások és/vagy előnyök meglétére vonatkozó bizonyítékot nyújt a rendszer-integráció, a környezeti fenntarthatóság, az ellátás biztonsága vagy az innováció tekintetében; és
- b) a kérelmező bemutatja, hogy a projekt a támogatás hiányában nem valósulhatna meg, vagy hogy a projekt a támogatás hiányában gazdaságilag nem lehet életképes.

(5) A kivitelezésre nyújtott, vissza nem térítendő támogatás összegének:

- a) arányosnak kell lennie a melléklet IV. része 2. pontjának b) alpontjában említett költségmegtakarításokkal és/vagy előnyökkel;
- b) nem haladhatja meg a projekt megvalósulásának vagy gazdasági életképességének biztosításához szükséges mértéket; és
- c) meg kell felelnie a 15. cikk (3) bekezdésének.

(6) A CEF-nek lehetőséget kell biztosítania az (EU) 2018/2001 irányelv 3. cikkének (5) bekezdésében említett, a megújuló energia elterjesztését támogató kerettel való koordinált finanszírozásra, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet 33. cikkében említett uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmussal való társfinanszírozásra.

(7) A Bizottság rendszeresen értékeli a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre fordított források felhasználását a 4. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott referenciaösszeg ellenében. Ezen értékelést követően, a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre fordított források megfelelő piaci felhasználásának hiányában az ezen projektekre szánt, fel nem használt költségvetést a transzeurópai energiahálózatokra vonatkozóan az e rendelet 3. cikk (2) bekezdése b) pontjának i. alpontjában meghatározott célkitűzések teljesítése érdekében az e rendelet 9. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említett támogatható intézkedésekre kell fordítani, és 2024-től e forrásokat fel lehet használni az (EU) 2018/1999 rendelet alapján létrehozott uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus társfinanszírozására is.

(8) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben egyedi szabályokat állapít meg a határokon átnyúló megújulóenergia-projekteknek a CEF és az (EU) 2018/1999 rendelet 33. cikke alapján létrehozott uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus keretében történő társfinanszírozására vonatkozóan. Az említett végrehajtási jogi aktust az e rendelet 24. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

8. cikk

A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos közös érdekű projektek

(1) A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos közös érdekű projektek azon projektek, amelyek jelentősen hozzájárulnak az uniós stratégiai konnektivitási célkitűzésekhez, és/vagy biztosítják a gazdaság és a társadalom digitális átalakulását, valamint az Unió digitális egységes piacát támogató hálózati infrastruktúrát.

(2) A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos közös érdekű projekteknek a következő kritériumoknak kell megfelelniük:

- a) a projekt hozzájárul a 3 cikk (2) bekezdésének c) pontjában foglalt egyedi célkitűzéshez; és
 - b) a projekt azon rendelkezésre álló legjobb és a konkrét projekt számára legmegfelelőbb technológiát alkalmazza, amely az adatáramlási kapacitás, az adatátviteli biztonság, a hálózati reziliencia, a kiberbiztonság és a költséghatékonyság szempontjából a legjobb egyensúlyt kínálja.
- (3) Azon tanulmányok, amelyek célja a digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos közös érdekű projektek kidolgozása és azonosítása, e rendelet alapján finanszírozásra jogosultak.
- (4) A 14. cikkben megállapított odaítélési kritériumok sérelme nélkül a finanszírozási prioritást a következő kritériumok figyelembevételével kell meghatározni:
- a) a melléklet V. részének 1. pontjával összhangban priorizálni kell a rendkívül nagy kapacitású hálózatok – többek között az 5G rendszerek és az egyéb legkorszerűbb konnektivitás – megvalósításához és az azokhoz való hozzáféréshez hozzájáruló, az uniós stratégiai konnektivitási célokkal összhangban lévő intézkedéseket azon területeken, ahol a társadalmi-gazdasági mozgatórugók vannak, figyelembe véve az említett területek konnektivitási igényeit és a keletkező további területi lefedettséget, a háztartásokat is beleértve; egyes társadalmi-gazdasági mozgatórugókhoz kapcsolódó önálló megvalósítások is finanszírozásra jogosultak, feltéve, hogy ezen megvalósítások gazdaságilag arányosak, és fizikailag kivitelezhetők;
 - b) helyi közösségekben a nagyon jó minőségű helyi vezeték nélküli konnektivitás biztosításához hozzájáruló intézkedéseket a melléklet V. részének 2. pontjával összhangban kell priorizálni;
 - c) 5G folyosók főbb közlekedési útvonalak – többek között a TEN-T – mentén történő megvalósításához hozzájáruló intézkedéseket – így például a melléklet V. részének 3. pontjában felsoroltakat – priorizálni kell a lefedettség ezen főbb közlekedési útvonalak mentén történő biztosítása érdekében, lehetővé téve a szinergiákon alapuló digitális szolgáltatások zavartalan nyújtását, előre tekintő megközelítés keretében figyelembe véve a bármely, már telepített technológiai megoldással kapcsolatos társadalmi-gazdasági relevanciáját;
 - d) azon közös érdekű projekteket, amelyek az Uniót harmadik országokkal összekötő, határokon átnyúló gerinchálózatok megvalósítására vagy jelentős korszerűsítésére és az Unió területén belüli elektronikus kommunikációs hálózatok – köztük a tengeralatti kábelek – közötti összeköttetések megerősítésére irányulnak, priorizálni kell aszerint, hogy milyen mértékben járulnak hozzá jelentősen az említett elektronikus kommunikációs hálózatok teljesítményének, rezilienciájának és rendkívül nagy kapacitásának növeléséhez;
 - e) az operatív digitális platformokat megvalósító közös érdekű projekteknek a legkorszerűbb technológiákon alapuló intézkedéseket kell priorizálniuk, figyelembe véve olyan szempontokat is, mint az interoperabilitás, a kiberbiztonság, az adatvédelem és az adatok újbóli felhasználása.

II. FEJEZET

JOGOSULTSÁG

9. cikk

Támogatható intézkedések

(1) Csak a 3. cikkben említett célkitűzések eléréséhez hozzájáruló, ugyanakkor a hosszú távú dekarbonizációs kötelezettségvállalásokat is figyelembe vevő intézkedések jogosultak finanszírozásra. Ilyen intézkedések lehetnek tanulmányok, kivitelezés vagy egyéb kísérő intézkedések is, amelyek szükségesek a CEF és az ágazatspecifikus iránymutatások irányításához és végrehajtásához. Tanulmányok csak akkor lehetnek jogosultak, ha a CEF keretében támogatásra jogosult projektekre vonatkoznak.

(2) A közlekedési ágazatban csak a következő intézkedések jogosultak uniós pénzügyi támogatásra e rendelet alapján:

a) a hatékony, összekapcsolt, interoperábilis és multimodális hálózatokhoz kapcsolódó, a vasúti, közúti, belvízi és tengeri infrastruktúrák fejlesztésére irányuló intézkedések:

- i. a törzshálózatot az 1315/2013/EU rendelet III. fejezetével összhangban megvalósító intézkedések, beleértve a határokon átnyúló és a hiányzó összeköttetésekre – így például az e rendelet mellékletének III. részében felsoroltakra –, valamint az 1315/2013/EU rendelet II. mellékletében meghatározottak szerint a törzshálózathoz tartozó városi csomópontokra, multimodális logisztikai platformokra, tengeri kikötőkre, belvízi kikötőkre, vasúti-közúti terminálokra és repülőterek bekötésére vonatkozó intézkedéseket; a törzshálózatot megvalósító intézkedések magukban foglalhatnak kapcsolódó, az átfogó hálózaton elhelyezkedő elemeket is, amennyiben ez a beruházás optimalizálása érdekében szükséges, és az e rendelet 20. cikkében említett munkaprogramokban meghatározott módozatok szerint;
- ii. az 1315/2013/EU rendelet II. fejezetével összhangban az átfogó hálózat – így például az e rendelet melléklete III. részének 2. pontjában felsorolt – határokon átnyúló összeköttetéseivel kapcsolatos intézkedések, az e rendelet melléklete III. részének 3. pontjában említett intézkedések, az átfogó hálózat fejlesztésére irányuló tanulmányokkal kapcsolatos intézkedések, valamint az átfogó hálózat tengeri és belvízi kikötőivel kapcsolatos intézkedések az 1315/2013/EU rendelet II. fejezetével összhangban;
- iii. a TEN-T olyan hiányzó regionális, határokon átnyúló vasúti összeköttetéseinek helyreállítására vonatkozó intézkedések, amelyeket elhagytak vagy lebontottak;
- iv. az 1315/2013/EU rendelet II. fejezetével összhangban az átfogó hálózatnak a legkülső régiókban található szakaszait megvalósító intézkedések, beleértve az 1315/2013/EU rendelet II. mellékletében meghatározottak szerint az átfogó hálózathoz tartozó releváns városi csomópontokra, tengeri kikötőkre, belvízi kikötőkre, vasúti-közúti terminálokra, a repülőterek bekötésére és a multimodális logisztikai platformokra vonatkozó intézkedéseket;
- v. a transzeurópai közlekedési hálózatnak a szomszédos országok infrastruktúra-hálózataival történő összekapcsolását célzó közös érdekű projekteket támogató intézkedések, az 1315/2013/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint;

b) az intelligens, interoperábilis, fenntartható, multimodális, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és védett mobilitáshoz kapcsolódó intézkedések:

- i. az 1315/2013/EU rendelet 21. cikkében foglaltak szerinti tengeri gyorsforgalmi utakat támogató, a határokon átnyúló, rövid távú tengeri fuvarozásra összpontosító intézkedések;
- ii. az 1315/2013/EU rendelet 31. cikkével összhangban az egyes közlekedési módokban használt telematikai alkalmazási rendszereket támogató intézkedések, beleértve különösen a következő alkalmazásokat:
 - vasút: ERTMS,
 - belvízi utak: folyami információs szolgáltatások (RIS),
 - közúti közlekedés: intelligens közlekedési rendszerek (ITS),
 - tengeri közlekedés: hajómegfigyelési és információs rendszerek (VTMIS) és elektronikus tengerhajózási szolgáltatások, beleértve az egyablakos ügyintézési szolgáltatásokat, így például az egyablakos tengerügyi ügyintézés, a kikötői közösségi információs rendszereket és a vonatkozó váminformációs rendszereket,
 - légi közlekedés: légiforgalmi szolgáltatási rendszerek, különösen az „Egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási kutatási (SESAR)-rendszerből származók;

- iii. az 1315/2013/EU rendelet 32. cikkével összhangban a fenntartható áru fuvarozási szolgáltatásokat támogató intézkedések és a vasúti áru fuvarozással járó zaj csökkentését célzó intézkedések;
 - iv. az 1315/2013/EU rendelet 33. cikkével összhangban az új technológiákat és az innovációt – beleértve az automatizálást, a fejlett közlekedési szolgáltatásokat, a modális integrációt és minden közlekedési mód esetében az alternatív tüzelőanyagok infrastruktúráját – támogató intézkedések;
 - v. az 1315/2013/EU rendelet 3. cikkének o) pontjában meghatározottak szerint az interoperabilitás előtt álló akadályok elhárítását célzó intézkedések, különösen az olyan akadályokét, amelyek a folyosók/hálózatok működésére is kihatnak, beleértve a vasúti áru fuvarozási forgalom növelését és az automatikus nyomtávvalto berendezések alkalmazását előmozdító intézkedéseket;
 - vi. az interoperabilitás előtt álló akadályok elhárítását célzó intézkedések, különösen az 1315/2013/EU rendelet 30. cikkének értelmében vett városi csomópontokban;
 - vii. az 1315/2013/EU rendelet 34. cikkével összhangban a biztonságos és védett infrastruktúrát és mobilitást – beleértve a közúti közlekedésbiztonságot – megvalósító intézkedések;
 - viii. a közlekedési infrastruktúra rezilienciáját – különösen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal, valamint a kiberbiztonsági fenyegetésekkel szembeni rezilienciáját – javító intézkedések;
 - ix. az 1315/2013/EU rendelet 37. cikkével összhangban a közlekedési infrastruktúra hozzáférhetőségét minden közlekedési módban és minden felhasználó számára, különösen a csökkent mozgásképességű felhasználók tekintetében javító intézkedések;
 - x. a közlekedési infrastruktúra biztonsági és polgári védelmi célokra való hozzáférhetőségét és rendelkezésre állását javító intézkedések, valamint a közlekedési infrastruktúrát az Unió külső határainak ellenőrzése céljából kiigazító intézkedések a forgalomáramlás megkönnyítése érdekében;
- c) a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzés értelmében és a 12. cikkkel összhangban a TEN-T katonai szállításra alkalmas új vagy meglévő részeit támogató intézkedések vagy egy intézkedésen belüli konkrét tevékenységek, annak érdekében, hogy a TEN-T-t a kettős felhasználású infrastruktúra követelményeihez igazítsák.
- (3) Az energiaágazatban csak a következő intézkedések jogosultak uniós pénzügyi támogatásra e rendelet alapján:
- a) a 347/2013/EU rendelet 14. cikkében meghatározott közös érdekű projektekhez kapcsolódó intézkedések;
 - b) a melléklet IV. részében meghatározottak szerint a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek – beleértve az innovatív megoldásokra és a megújuló energia tárolására irányuló projekteket – és a projekt koncepciójukat támogató intézkedések, a 7. cikkben megállapított feltételek teljesítése esetén.
- (4) A digitális ágazatban csak a következő intézkedések jogosultak uniós pénzügyi támogatásra e rendelet alapján:
- a) a rendkívül nagy kapacitású hálózatok, köztük az 5G rendszerek megvalósítását és az azokhoz való hozzáférést támogató intézkedések, amelyek képesek gigabites konnektivitást biztosítani olyan területeken, ahol társadalmi-gazdasági mozgatórugók találhatók;
 - b) a helyi közösségekben ingyenes és diszkriminatív feltételektől mentes, nagyon jó minőségű, helyi vezeték nélküli konnektivitás biztosítását támogató intézkedések;
 - c) valamennyi főbb közlekedési útvonal – köztük a TEN-T – 5G rendszerekkel történő hiánytalan lefedettségét megvalósító intézkedések, így például a melléklet V. részének 3. pontjában felsorolt intézkedések;
 - d) a tagállamok közötti és azokon belüli, valamint az Unió és harmadik országok közötti új gerinchálózatok megvalósítását vagy meglévő gerinchálózatok jelentős korszerűsítését – mely gerinchálózatok alatt a tenger alatti kábelek is értendők – támogató intézkedések, így például a melléklet V. részének 3. pontjában felsorolt intézkedések, valamint az e pontban említett gerinchálózatok megvalósítását támogató egyéb intézkedések;
 - e) határokon átnyúló közlekedési és energetikai projektekhez kapcsolódó digitális konnektivitási infrastruktúra-követelményeket megvalósító és/vagy a közlekedési és energetikai infrastruktúrákhoz közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformokat támogató intézkedések.

10. cikk

A közlekedési, az energia- és a digitális ágazat közötti szinergiák

(1) E rendelet alapján uniós pénzügyi támogatásra jogosultak, és a 15. cikkel összhangban magasabb társfinanszírozási arányt élvezhetnek azon intézkedések, amelyek egyidejűleg legalább két ágazat egy vagy több célkitűzésének eléréséhez járulnak hozzá a 3. cikk (2) bekezdésének a), b) és c) pontjában foglaltak szerint. Az ilyen intézkedéseket legalább két ágazatot érintő és egyedi odaítélési kritériumokat tartalmazó munkaprogram segítségével kell végrehajtani, és az érintett ágazatok költségvetési hozzájárulásaiból kell finanszírozni.

(2) A közlekedési, az energia- vagy a digitális ágazat bármelyikében a 9. cikkel összhangban támogatható intézkedések magukban foglalhatnak bármely egyéb ágazathoz kapcsolódó szinergikus elemeket, amelyek nem kapcsolatosak a 9. cikk (2), (3) vagy (4) bekezdése szerint támogatható vonatkozó intézkedésekkel, feltéve, hogy ezen elemek a következő követelmények mindegyikének megfelelnek:

- a) a szinergikus elemek költsége nem haladja meg az intézkedés teljes elszámolható költségének 20 %-át;
- b) a szinergikus elemek a közlekedési, az energia- vagy a digitális ágazathoz kapcsolódnak; és
- c) a szinergikus elemek lehetővé teszik az intézkedésből fakadó társadalmi-gazdasági, éghajlat-politikai vagy környezeti előnyök jelentős fokozását.

11. cikk

Támogatásra jogosult szervezetek

(1) A szervezetek tekintetében a költségvetési rendelet 197. cikkében említett kritériumokon túl, az e cikkben foglalt jogosultsági kritériumok alkalmazandók.

(2) A következő szervezetek jogosultak támogatásra:

- a) a következő országok vagy területek bármelyikében letelepedett jogalanyok:
 - i. valamely tagállam, beleértve a közös vállalkozásokat is;
 - ii. a CEF-hez társult harmadik ország; vagy
 - iii. valamely tengerentúli ország vagy terület;
- b) az uniós jog szerint létrehozott jogalanyok és – ha a munkaprogramok erről rendelkeznek – nemzetközi szervezetek.

(3) Természetes személyek nem jogosultak támogatásra.

(4) A munkaprogram rendelkezhet arról, hogy a CEF-hez az 5. cikkel összhangban társult harmadik országokban letelepedett jogalanyok, valamint az Unióban letelepedett, de harmadik országok vagy harmadik országbeli állampolgárok vagy harmadik országokban letelepedett szervezetek közvetlen vagy közvetett ellenőrzése alatt álló jogalanyok kellően indokolt biztonsági okokból nem jogosultak részt venni a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott egyedi célkitűzések szerinti valamennyi vagy néhány intézkedésben. Ilyen esetekben a pályázati felhívásokat és az ajánlati felhívásokat olyan szervezetekre kell korlátozni, amelyek valamely tagállamban telepedtek le vagy ilyennek tekintendők, és tagállamoknak vagy tagállamok állampolgárainak a közvetlen vagy közvetett irányítása alatt állnak.

(5) A CEF-hez nem társult harmadik országokban letelepedett jogalanyok kivételesen jogosultak a CEF keretében nyújtott uniós pénzügyi támogatásra, amennyiben ez elengedhetetlen egy adott közös érdekű projekt célkitűzéseinek eléréséhez a közlekedési, az energia- és a digitális ágazatban, vagy egy határokon átnyúló megújulóenergia-projekt célkitűzéseinek eléréséhez.

(6) Olyan pályázatok támogathatók, amelyeket:

- a) egy vagy több tagállam nyújt be; vagy
- b) nemzetközi szervezetek, közös vállalkozások, vagy köz- vagy magánvállalkozások vagy -szervek, többek között regionális vagy helyi hatóságok nyújtanak be az érintett tagállamok egyetértésével.

Ha az érintett tagállam nem ért egyet az első albekezdés b) pontja szerinti beadvánnyal, ennek megfelelően közli ezen információt.

Egy tagállam dönthet úgy, hogy valamely konkrét munkaprogram vagy alkalmazások konkrét kategóriái esetében az egyetértése nélkül is nyújtható be pályázat. Ilyen esetben az érintett tagállam kérésére ezt jelezni kell a releváns munkaprogramban és az ilyen pályázati felhívásban.

12. cikk

A TEN-T polgári-védelmi kettős felhasználásra történő kiigazításával kapcsolatos intézkedésekre vonatkozó különös jogosultsági szabályok

(1) Az 1315/2013/EU rendeletben meghatározottak szerinti TEN-T törzshálózatnak vagy átfogó hálózatnak az infrastruktúra polgári-védelmi kettős felhasználásának lehetővé tétele céljából történő kiigazításához hozzájáruló intézkedéseknek a következő további jogosultsági szabályoknak kell megfelelniük:

- a) a pályázatokat egy vagy több tagállamnak, vagy az érintett tagállamok egyetértésével a tagállamokban letelepedett jogalanyoknak kell benyújtaniuk;
- b) az intézkedéseknek az EU-n belüli és azon kívüli katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelményeknek a Tanács által 2018. november 20-án elfogadott mellékleteiben vagy az ezt követően elfogadott bármely későbbi listában a tagállamok által azonosított szakaszokhoz vagy csomópontokhoz kell kapcsolódniuk, valamint olyan elsőbbséget élvező projektek bármely további indikatív listájához, amelyeket a tagállamok a katonai mobilitásról szóló cselekvési tervvel összhangban azonosítanak;
- c) az intézkedések kapcsolódhatnak mind a meglévő infrastruktúra-elemek korszerűsítéséhez vagy új infrastruktúra-elemek építéséhez, figyelembe véve az e cikk (2) bekezdésében említett infrastruktúra-követelményeket;
- d) a kettős felhasználáshoz szükséges szintet meghaladó szintű infrastruktúra-követelményeket megvalósító intézkedések támogathatók; költségük azonban csak a kettős felhasználáshoz szükséges követelmények szintjének megfelelő költség szint erejéig támogatható; a kizárólag katonai célokra használt infrastruktúrához kapcsolódó intézkedések nem támogathatók;
- e) az e cikk szerinti intézkedések csak az e rendelet 4. cikke (2) bekezdése a) pontja iii. alpontjának megfelelő összegből támogathatók.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben szükség esetén meghatározza a kettős felhasználású infrastruktúra-intézkedések bizonyos kategóriáira alkalmazandó infrastruktúra-követelményeket és a kettős felhasználású infrastruktúra-intézkedésekkel összefüggő intézkedésekre vonatkozó értékelési eljárást. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 24. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A CEF-nek a 23. cikk (2) bekezdése szerinti időközi értékelését követően a Bizottság javasolhatja a költségvetési hatóságnak, hogy a le nem kötött pénzösszeget csoportosítsa át a 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának iii. alpontjából a 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjába.

III. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK

13. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

A CEF keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.

14. cikk

Odaítélési kritériumok

(1) Átlátható odaítélési kritériumokat kell megállapítani a 20. cikkben említett munkaprogramokban és a pályázati felhívásokban, csak a következő elemeknek az alkalmazandó mértékben történő figyelembevételével:

- a) gazdasági, társadalmi és környezeti hatások, beleértve az éghajlati hatást (a projekt életciklusával kapcsolatos hasznok és költségek) is, az elemzés megbízhatósága, átfogó jellege és átláthatósága;
- b) az innovációval és digitalizációval, a biztonsággal, az interoperabilitással és a hozzáférhetőséggel kapcsolatos szempontok, beleértve a csökkent mozgásképességű személyekre vonatkozókat is;
- c) határokon átnyúló jelleg, hálózati integráció és területi hozzáférhetőség, többek között az európai szigetek és legkülső régiók tekintetében;
- d) uniós hozzáadott érték;
- e) a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat közötti szinergiák;
- f) az intézkedés előrehaladottsági foka a projekt alakulásának fényében;
- g) a befejezést követően a projektre vonatkozóan javasolt karbantartási stratégia megalapozottsága;
- h) a javasolt végrehajtási terv megalapozottsága;
- i) az uniós pénzügyi támogatás katalizátorhatása a beruházásokra;
- j) pénzügyi – így például nem kielégítő gazdasági életképesség, magas kezdeti költségek, vagy a piaci finanszírozás hiánya okozta – akadályok leküzdésének szükségessége;
- k) a katonai mobilitással összefüggésben a kettős felhasználásra vonatkozó potenciál;
- l) összhang az uniós és nemzeti energia- és klímatervekkel, beleértve az „első az energiahatékonyság” elvet.

(2) A pályázatoknak az odaítélési kritériumok szerinti értékelésekor – adott esetben – figyelembe kell venni az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaival szembeni rezilienciát is egy éghajlati sebezhetőségre és kockázatokra vonatkozó elemzés keretében, beleértve a releváns kiigazító intézkedéseket is.

(3) A pályázatoknak az odaítélési kritériumok szerinti értékelésekor biztosítani kell, hogy amennyiben a munkaprogramokban meghatározottak fényében releváns, a CEF-ből támogatott, helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási (PNT) technológiát magukban foglaló intézkedések műszakilag kompatibilisek legyenek a Galileo és az EGNOS programmal, valamint a Kopernikusz programmal.

(4) Ami a közlekedési ágazattal kapcsolatos intézkedéseket illeti, a pályázatoknak az odaítélési kritériumok szerinti értékelésekor – adott esetben – biztosítani kell, hogy a javasolt intézkedések összhangban legyenek az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerinti folyosókra vonatkozó munkatervekkel és végrehajtási jogi aktusokkal, és hogy azok figyelembe vegyék a felelős európai koordinátornak az említett rendelet 45. cikkének (8) bekezdése szerinti tanácsadói véleményét. Az értékeléskor azt is mérlegelni kell, hogy a CEF által finanszírozott intézkedések végrehajtása zavarokat okozhat-e az áru- és utasforgalomban a projekt által érintett vonalszakaszon, és hogy sor került-e ezen kockázatok mérséklésére.

(5) Ami a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekkel kapcsolatos intézkedéseket illeti, az odaítélési kritériumoknak figyelembe kell venniük a 7. cikk (4) bekezdésében megállapított feltételeket.

(6) Ami a digitális konnektivitás területén a közös érdekű projektekkel kapcsolatos intézkedéseket illeti, a munkaprogramokban és a pályázati felhívásokban meghatározott odaítélési kritériumoknak figyelembe kell venniük a 8. cikk (4) bekezdésében megállapított kritériumokat.

15. cikk

Társfinanszírozási arányok

(1) Tanulmányok esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 50 %-át. A Kohéziós Alapból átcsoportosított összegekből finanszírozott tanulmányok esetében a maximális társfinanszírozási arányoknak a (2) bekezdés c) pontjában meghatározottak szerint meg kell egyezniük a Kohéziós Alapra vonatkozó maximális társfinanszírozási arányokkal.

(2) A közlekedési ágazatban a kivitelezésre vonatkozóan a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni:

- a) a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 30 %-át; a társfinanszírozási arányok azonban legfeljebb 50 %-ra növelhetők azon intézkedések esetében, amelyek:
 - i. határokon átnyúló összeköttetésekkel kapcsolatosak, az e bekezdés e) pontjában meghatározott feltételek mellett;
 - ii. telematikai alkalmazási rendszereket támogatnak;
 - iii. belvízi vagy vasúti interoperabilitást támogatnak;
 - iv. új technológiákat és innovációt támogatnak;
 - v. az infrastruktúra biztonsági célú fejlesztését támogatják; és
 - vi. a közlekedési infrastruktúrát az Unió külső határainak ellenőrzése céljából – a vonatkozó uniós joggal összhangban – kiigazítják;
- b) a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 50 %-át; a társfinanszírozási arányok azonban legfeljebb 85 %-ra emelhetők, ha a szükséges forrásokat a 4. cikk (13) bekezdése alapján átcsoportosítják a CEF javára;
- c) ami a Kohéziós Alapból átcsoportosított összegeket illeti, a maximális társfinanszírozási arányok nem haladhatják meg a teljes elszámolható költség 85 %-át;
- d) ami a melléklet II. része első bekezdésének első francia bekezdésében említett, az európai stratégiai beruházásokra vonatkozó fejezet szerinti 1 559 800 000 EUR-ból származó, a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamok közötti, határokon átnyúló jelentős hiányzó vasúti összeköttetések kiépítésére szánt összegeket illeti, a maximális társfinanszírozási arányok nem haladhatják meg a teljes elszámolható költség 85 %-át;
- e) ami a határokon átnyúló összeköttetésekkel kapcsolatos intézkedéseket illeti, az e bekezdés a), c) és d) pontja szerinti megnövelt maximális társfinanszírozási arányokat csak olyan intézkedésekre lehet alkalmazni, amelyek az intézkedés tervezése és végrehajtása tekintetében nagy fokú integrációt mutatnak a 14. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett odaítélési kritérium szempontjából, például egyetlen projektvállalkozás, egy közös irányítási struktúra, egy kétoldalú jogi keret létrehozásával, vagy egy, az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus révén; ezen túlmenően a 11. cikk (2) bekezdésének a) pontjával összhangban az integrált irányítási struktúrák, köztük a közös vállalkozások által végrehajtott projektekre alkalmazandó társfinanszírozási arány 5 %-kal növelhető.

(3) Az energiaágazatban a kivitelezésekre vonatkozóan a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni:

- a) a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 50 %-át;
- b) a társfinanszírozási arányok legfeljebb a teljes elszámolható költség 75 %-ára növelhetők a közös érdekű projektek kidolgozásához hozzájáruló azon intézkedések esetében, amelyek a 347/2013/EU rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében említett elemzés alapján az ellátás magas fokú regionális vagy uniós szintű biztonságát nyújtják, erősítik az uniós szolidaritást, vagy rendkívül innovatív megoldásokat kínálnak.

(4) A digitális ágazatban a kivitelezésekre vonatkozóan a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni: a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a teljes elszámolható költség 30 %-át.

A társfinanszírozási arányok a következők szerint növelhetők:

- a) legfeljebb 50 %-ra az olyan, erős határokon átnyúló dimenzióval rendelkező intézkedések esetében, mint például a főbb szárazföldi közlekedési útvonalak 5G rendszerekkel való hiánytalan lefedettsége vagy a gerinchálózatok tagállamok közötti, valamint az Unió és harmadik országok közötti megvalósítása; és
- b) legfeljebb 75 %-ra a társadalmi-gazdasági mozgatórugók gigabites összeköttetését megvalósító intézkedések esetében.

A helyi közösségekben a helyi vezetékek nélküli konnektivitást biztosító intézkedések, amennyiben azokat kis értékű vissza nem térítendő támogatások útján hajtják végre, az elszámolható költségek 100 %-áig finanszírozhatók uniós pénzügyi támogatásból, a társfinanszírozás elvének sérelme nélkül.

(5) A 10. cikk (1) bekezdésében említett intézkedésekre alkalmazandó maximális társfinanszírozási arány az a legmagasabb társfinanszírozási arány, amely az érintett ágazatokra alkalmazandó. Ezen túlmenően az ezen intézkedésekre alkalmazandó társfinanszírozási arány 10 %-kal növelhető.

(6) A közlekedési, az energia- és a digitális szektorok mindegyikében a legkülső régiókban végzett kivitelezések tekintetében egyedi, legfeljebb 70 %-os társfinanszírozási arány alkalmazandó.

16. cikk

Elszámolható költségek

A költségvetési rendelet 186. cikkében meghatározott kritériumokon túl, a következő költségelszámolási kritériumok alkalmazandók:

- a) csak a tagállamokban felmerült kiadások számolhatók el, kivéve, ha egy közös érdekű projekt vagy egy határokon átnyúló megújulóenergia-projekt az e rendelet 5. cikkében vagy 11. cikke (4) bekezdésében említett egy vagy több harmadik ország területét vagy nemzetközi vizeket is érint, és amennyiben az intézkedés elengedhetetlen az érintett projekt célkitűzéseinek eléréséhez;
- b) a kedvezményezett által tőkekiadásként kezelt eszköz-, létesítmény- és infrastrukturális költség teljes egészében elszámolható;
- c) a földvásárlással kapcsolatos kiadások nem számolhatók el, kivéve az (EU) 2021/1060 rendelet 64. cikkével összhangban a közlekedési ágazatban a Kohéziós Alapból átcsoportosított forrásokat;
- d) az elszámolható költségek nem foglalják magukban a hozzáadottérték-adót.

17. cikk

A vissza nem térítendő támogatások más finanszírozási forrásokkal való kombinálása

(1) A vissza nem térítendő támogatások felhasználhatók az Európai Beruházási Banktól vagy nemzeti fejlesztési bankoktól vagy egyéb fejlesztési és állami pénzügyi intézményektől, valamint magánszférabeli pénzügyi intézményektől és magánszférabeli beruházóktól, köztük köz- és magánszféra közötti partnerségektől származó finanszírozással kombinálva.

(2) A vissza nem térítendő támogatások (1) bekezdésben említett felhasználása célzott pályázati felhívások révén hajtható végre.

18. cikk

A vissza nem térítendő támogatások csökkentése vagy megszüntetése

(1) A költségvetési rendelet 131. cikkének (4) bekezdésében meghatározott indokokon túl a vissza nem térítendő támogatás összege – kellően indokolt eseteket kivéve – a következő indokok alapján csökkenthető:

- a) tanulmányok esetében: az intézkedés a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásban megjelölt kezdő időponttól számított egy éven belül nem kezdődött meg;
- b) kivitelezés esetében: az intézkedés a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásban megjelölt kezdő időponttól számított két éven belül nem kezdődött meg;
- c) az intézkedés által elért haladás felülvizsgálatát követően megállapítást nyer, hogy az intézkedés végrehajtása olyan jelentős késedelmet szenvedett, hogy az intézkedés célkitűzései valószínűleg nem valósulnak meg.

(2) A vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás az (1) bekezdésben meghatározott indokok alapján módosítható vagy megszüntethető.

(3) Mielőtt bármely döntés születne a vissza nem térítendő támogatás csökkentéséről vagy megszüntetéséről, az esetet átfogóan meg kell vizsgálni, és a kedvezményezettek számára lehetőséget kell adni arra, hogy észszerű határidőn belül benyújtsák észrevételeiket.

(4) A rendelkezésre álló, e cikk (1) vagy (2) bekezdésének alkalmazásából eredő kötelezettségvállalási előirányzatokat a 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott megfelelő pénzügyi keretösszeg alapján javasolt egyéb munkaprogramokhoz kell allokálni.

19. cikk

Kumulatív és alternatív finanszírozás

(1) Valamely intézkedés, amely a CEF keretében hozzájárulásban részesült, egy másik uniós programból, többek között a megosztott irányítás alá tartozó alapokból is, kaphat hozzájárulást, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazon költségeket fedezik. Az intézkedéshez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét. A különböző uniós programokból származó támogatást arányosan lehet kiszámítani a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumokkal összhangban.

(2) „Kiválósági pecsét” védjegyet kell odaítélni azon intézkedéseknek, amelyek megfelelnek a következő kumulatív feltételeknek:

- a) értékelésükre a CEF keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján került sor;
- b) megfelelnek az említett pályázati felhívás minőségi minimumkövetelményeinek;
- c) költségvetési korlátok miatt nem finanszírozhatók az említett pályázati felhívás keretében.

Lehetővé kell tenni, hogy azon intézkedések, amelyeknek az első albekezdéssel összhangban „kiválósági pecsét” védjegyet ítéltek oda, támogatást kaphassanak az ERFA-ból az (EU) 2021/1060 rendelet 67. cikkének (5) bekezdésével összhangban vagy a Kohéziós Alapból, bármely további értékelés nélkül, és feltéve, hogy az ilyen intézkedések összhangban vannak az érintett alap célkitűzéseivel és szabályaival.

IV. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, MONITORING, ÉRTÉKELÉS ÉS KONTROLL

20. cikk

Munkaprogramok

(1) A CEF-et a költségvetési rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok révén kell végrehajtani.

(2) Az átláthatóság és a kiszámíthatóság biztosítása, valamint a projektek minőségének javítása érdekében a Bizottság 2021. október 15-ig elfogadja az első többéves munkaprogramokat. Ezen első többéves munkaprogramoknak magukban kell foglalniuk a CEF első három évére vonatkozó pályázati felhívások ütemtervét, témáit és indikatív költségvetését, valamint a teljes programozási időszakot lefedő várható keretet.

(3) A munkaprogramokat a Bizottság végrehajtási jogi aktusokkal fogadja el. Ezen végrehajtási jogi aktusokat a 24. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) Az energiaágazatbeli munkaprogramok elfogadása során a Bizottság külön figyelmet fordít az olyan közös érdekű projektekre és kapcsolódó intézkedésekre, amelyek célja a belső energiapiac további integrációja, megszüntetve az energia-elszigeteltséget, és felszámolva a villamosenergia-hálózatok közötti összeköttetés szűk keresztmetszeit, hangsúlyt fektetve azokra a projektekre, amelyek hozzájárulnak a 2020-ig legalább 10 %-os és 2030-ig legalább 15 %-os összeköttetés céljának eléréséhez, valamint a villamosenergia-rendszereknek az uniós hálózatokkal való szinkronizálásához hozzájáruló projektekre.

(5) A költségvetési rendelet 200. cikkének (2) bekezdésével összhangban az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő adott esetben két szakaszban is megszervezheti a kiválasztási eljárást, a következők szerint:

- a) a kérelmezőknek egy egyszerűsített, viszonylag rövid tájékoztatót tartalmazó dokumentációt kell benyújtaniuk a projektek korlátozott számú kritériumon alapuló előzetes kiválasztása céljából;
- b) az első szakaszban kiválasztott kérelmezőknek az első szakasz lezárását követően kell benyújtaniuk a teljes dokumentációt.

21. cikk

Unió pénzügyi támogatás nyújtása

(1) A 20. cikkben említett munkaprogramokon alapuló valamennyi ajánlattételi felhívást követően a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amely meghatározza a kiválasztott projekteknek vagy részprojekteknek nyújtandó pénzügyi támogatás összegét, és megállapítja a projektek végrehajtására irányadó feltételeket és módszereket. E végrehajtási jogi aktust a 24. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) A vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodások végrehajtása során a Bizottság tájékoztatja a kedvezményezetteket és az érintett tagállamokat a támogatási összegek és a kifizetett végső összegek változásairól.

(3) A kedvezményezetteknek be kell nyújtaniuk a vonatkozó vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokban meghatározott jelentéseket, a tagállamok előzetes jóváhagyása nélkül. A Bizottság hozzáférést biztosít a tagállamok számára a területükön sorra kerülő intézkedésekre vonatkozó jelentésekhez.

22. cikk

Monitoring és jelentéstétel

(1) A 3. cikkben megállapított általános és egyedi célkitűzések megvalósítása terén a CEF által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mutatókat a melléklet I. része határozza meg.

(2) A CEF célkitűzéseinek megvalósítása terén a CEF által elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a melléklet I. részének a mutatók tekintetében történő szükség szerinti módosítása, valamint e rendeletnek a monitoring- és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítése érdekében.

(3) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a CEF végrehajtásának és eredményeinek monitoringjára vonatkozó adatok alkalmasak legyenek a többek között az éghajlatváltozás nyomon követése terén elért haladás alapos elemzéséhez, valamint azt, hogy az adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós források címzettjei és adott esetben a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(4) A Bizottság továbbfejleszti az e célra létrehozott internetes oldalt oly módon, hogy valós időben közzéteszi a végrehajtás alatt álló projektek térképét, a releváns információkkal együtt, beleértve a hatásvizsgálatokat, valamint az értéket, a kedvezményezettet, a végrehajtó jogalanyt és a projekt aktuális helyzetét. A Bizottság két évente eredményjelentést is bemutat. Ezen eredményjelentéseknek tartalmazniuk kell a CEF végrehajtására vonatkozó információkat a 3. cikkben megállapított általános és egyedi célkitűzésekkel összhangban, tisztázva, hogy a különböző ágazatok haladása megfelelő-e, hogy a teljes költségvetési kötelezettségvállalás összhangban van-e a teljes allokált összeggel, hogy a folyamatban lévő projektek kellően teljese-e, valamint hogy továbbra is megvalósítható és helyénvaló-e azok teljesítése.

23. cikk

Értékelés

(1) Az értékeléseket időben kell elvégezni ahhoz, hogy azok eredményei a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.

- (2) El kell végezni a CEF időközi értékelését, mielőtt elegendő információ áll rendelkezésre a CEF végrehajtásáról, de legkésőbb négy évvel a CEF végrehajtásának kezdetét követően.
- (3) A CEF végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel az 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi a CEF végső értékelését.
- (4) A Bizottság az értékelések következtetéseit saját észrevételei kíséretében benyújtja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.

24. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot a CEF koordinációs bizottsága segíti, amely az adott témától függően különböző formációkban ülésezhet. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

25. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

- (1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, kiegészítve e rendeletet a következőkkel:
- a) egy monitoring és értékelési keret létrehozása melléklet I. részében megállapított mutatók alapján;
 - b) szabályok megállapítása a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek kiválasztása tekintetében a melléklet IV. részében foglalt szabályokon felül, valamint a kiválasztott határokon átnyúló megújulóenergia-projektek listájának létrehozása és aktualizálása.
- (2) Az EUMSZ 172. cikkének második albekezdésére figyelemmel, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 26. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következők céljából:
- a) a melléklet III. részének módosítása a közlekedési törzshálózati folyosók meghatározása, valamint az átfogó hálózaton található, előre azonosított szakaszok tekintetében;
 - b) a melléklet V. részének módosítása a közös érdekű digitális konnektivitási projektek azonosítása tekintetében.

26. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 22. cikk (2) bekezdésében és a 25. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 7. cikk (2) bekezdésében, a 22. cikk (2) bekezdésében és a 25. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 7. cikk (2) bekezdése, a 22. cikk (2) bekezdése és a 25. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

27. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

(1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatások eredetét és különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médianak és a nyilvánosságnak.

(2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a CEF-hez, a CEF alapján végzett intézkedésekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan. A CEF számára allokkált pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

(3) Az átláthatóságot és a nyilvános konzultációt az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak megfelelően kell biztosítani.

28. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a CEF-ben, a harmadik országnak biztosítani kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljeskörű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében az ilyen jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározottak szerinti vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

V. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

(1) Az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályát veszti.

(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, ez a rendelet nem érinti az 1316/2013/EU rendelet alapján megkezdett intézkedések folytatását vagy módosítását, amely rendelet továbbra is alkalmazandó az említett intézkedésekre azok lezárásáig.

(3) A CEF pénzügyi keretösszege fedezheti a CEF és az azon intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadásokat is, amelyeket az 1316/2013/EU rendelet alapján fogadtak el.

(4) Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni uniós költségvetésbe a 4. cikk (5) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett intézkedések igazgatásának lehetővé tétele érdekében, e rendelettel összhangban.

30. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2021. július 7-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. LOGAR

MELLÉKLET

I. RÉSZ

MUTATÓK

A CEF-et szoros monitoring fogja kísérni olyan mutatók alapján, amelyek a CEF általános és egyedi célkitűzései megvalósítási szintjének mérésére szolgálnak, valamint az igazgatási terhek és költségek minimalizálását célozzák. E célból a következő fő mutatók tekintetében fognak adatokat gyűjteni:

Ágazatok	Egyedi célkitűzések	Fő mutatók
Közlekedés	Hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatok, valamint az intelligens, interoperábilis, fenntartható, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és védett mobilitást szolgáló infrastruktúra	A CEF támogatásával kezelt határokon átnyúló összeköttetések és hiányzó összeköttetések száma (beleértve a következőkkel kapcsolatos intézkedéseket is: a TEN-T törzshálózat és átfogó hálózat városi csomópontjai, határokon átnyúló regionális vasúti összeköttetései, multimodális logisztikai platformjai, tengeri kikötői, belvízi kikötői, repülőtéri bekötései és vasúti-közúti termináljai)
		A közlekedés digitalizálásához különösen az ERTMS, RIS, ITS, VTMS/elektronikus tengerhajózási szolgáltatások és a SESAR megvalósítása révén hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma
		A CEF támogatásával épített vagy korszerűsített alternatív tüzelőanyag-töltőállomások száma
		A közlekedés biztonságához hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma
		A csökkent mozgásképességű személyek közlekedéshez való hozzáférést előmozdító, a CEF által támogatott intézkedések száma
		A vasúti árufuvarozással járó zaj csökkentéséhez hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma
	Kiigazítás a közlekedési infrastruktúra kettős felhasználása céljából	A kettős felhasználásra vonatkozó követelményekhez igazított közlekedési infrastruktúra-elemek száma
Energia	Hozzájárulás a piacok összekapcsolásához és integrációjához	A tagállami hálózatok összekapcsolására és a belső akadályok felszámolására irányuló projektekhez hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma
	Az ellátás biztonsága	A reziliens gázhálózatot biztosító projektekhez hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma
		A hálózatok intelligensebbé tételéhez és digitalizálásához, valamint az energiatárolási kapacitás növeléséhez hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma
	Fenntartható fejlődés a dekarbonizáció lehetővé tétele révén	A megújuló energiának az energiarendszerekben való fokozott terjedését lehetővé tevő projektekhez hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma
		A megújuló energia területén folytatott, határokon átnyúló együttműködéshez hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma

Digitális ágazat	Hozzájárulás a digitális konnektivitási infrastruktúra megvalósításához az egész Unióban	Rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz való új kapcsolódások a társadalmi-gazdasági mozgatórugók számára és nagyon jó minőségű kapcsolatok a helyi közösségek számára
		Az 5G-lefedettséget a főbb közlekedési útvonalak mentén lehetővé tevő, a CEF által támogatott intézkedések száma
		A rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz való új kapcsolódásokat lehetővé tevő, a CEF által támogatott intézkedések száma
		Az energia- és a közlekedési ágazat digitalizálásához hozzájáruló, a CEF által támogatott intézkedések száma

II. RÉSZ

A KÖZLEKEDÉSI ÁGAZATRA VONATKOZÓ INDIKATÍV SZÁZALÉKOK

A 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett költségvetési forrásokat a következőképpen kell elosztani:

- 60 % a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedésekre: „A hatékony, összekapcsolt, interoperábilis és multimodális hálózatokhoz kapcsolódó intézkedések”, amelyből 1 559 800 000 EUR-t ⁽¹⁾ prioritásként és versenyalapon kell allokálni a Kohéziós Alapból támogatásra jogosult tagállamok közötti, határokon átnyúló jelentős hiányzó vasúti összeköttetések kiépítésére,
- 40 % a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt intézkedésekre: „Az intelligens, interoperábilis, fenntartható, multimodális, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és védett mobilitáshoz kapcsolódó intézkedések”.

A 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett költségvetési forrásokat a következőképpen kell elosztani:

- 85 % a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedésekre: „A hatékony, összekapcsolt, interoperábilis és multimodális hálózatokhoz kapcsolódó intézkedések”,
- 15 % a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt intézkedésekre: „Az intelligens, interoperábilis, fenntartható, multimodális, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és védett mobilitáshoz kapcsolódó intézkedések”.

A 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedések esetében a költségvetési források 85 %-át a törzshálózati folyosókra és 15 %-át az átfogó hálózatra vonatkozó intézkedésekre kell allokálni.

III. RÉSZ

KÖZLEKEDÉSI TÖRZSHÁLÓZATI FOLYOSÓK ÉS HATÁROKON ÁTNYÚLÓ ÖSSZEKÖTTETÉSEK AZ ÁTFOGÓ HÁLÓZATON

1. Törzshálózati folyosók, valamint az előre azonosított, határokon átnyúló összeköttetések és a hiányzó összeköttetések indikatív listája

„Atlanti” törzshálózati folyosó	
Vonal	Gijón – León – Valladolid A Coruña – Vigo – Orense – León Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba Algeciras – Bobadilla – Madrid Sines/Lisboa – Madrid – Valladolid Lisboa – Aveiro – Leixões/Porto – Douro folyó Sionainn Faing vagy Shannon Foynes/Baile Átha Cliath vagy Dublin/Corcaigh vagy Cork – Le Havre – Rouen – Paris

⁽¹⁾ 1 384 000 000 EUR 2018-as árákon.

	Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – Toulouse/Tours – Paris – Metz – Mannheim/Strasbourg Sionainn Faing vagy Shannon Foynes/Baile Átha Cliath vagy Dublin/Corcaigh vagy Cork – Saint Nazaire – Nantes – Tours – Dijon	
Határokon átnyúló összeköttetések	Évora – Mérida	Vasút
	Vitoria-Gasteiz – San Sebastián – Bayonne – Bordeaux	
	Aveiro – Salamanca	
	Douro folyó (Via Navegável do Douro)	Belvízi utak
Hiányzó összeköttetések	Nem UIC-nyomtávú interoperábilis vonalak az Ibériai-félszigeten	Vasút
„Balti – adriai” törzshálózati folyosó		
Vonal	Gdynia – Gdańsk – Katowice/Ślasków Gdańsk – Warszawa – Katowice/Kraków Katowice – Ostrava – Brno – Wien Szczecin/Świnoujście – Poznań – Wrocław – Ostrava Katowice – Bielsko-Biala – Žilina – Bratislava – Wien Wien – Graz – Villach – Udine – Trieste Udine – Venezia – Padova – Bologna – Ravenna – Ancona Graz – Maribor – Ljubljana – Koper/Trieste	
Határokon átnyúló összeköttetések	Katowice/Opole – Ostrava – Brno Katowice – Žilina Bratislava – Wien Graz – Maribor Venezia – Trieste – Divača – Ljubljana	Vasút
	Katowice – Žilina Brno – Wien	Közút
Hiányzó összeköttetések	Gloggnitz – Mürzzuschlag: Semmering-bázislagút Graz – Klagenfurt: Koralm-vasútvonal és -alagút Koper – Divača	Vasút
„Mediterrán” törzshálózati folyosó		
Vonal	Algeciras – Bobadilla – Madrid – Zaragoza – Tarragona Madrid – Valencia – Sagunto – Teruel – Zaragoza Sevilla – Bobadilla – Murcia Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona Tarragona – Barcelona – Perpignan – Narbonne – Toulouse/Marseille – Genova/Lyon – La Spezia/Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Venezia – Ravenna/Trieste/ Koper – Ljubljana – Budapest Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – UA határ	
Határokon átnyúló összeköttetések	Barcelona – Perpignan	Vasút
	Lyon – Torino: bázislagút és elérési útvonalak	
	Nice – Ventimiglia	
	Venezia – Trieste – Divača – Ljubljana	
	Ljubljana – Zagreb	
	Zagreb – Budapest	

	Budapest – Miskolc – UA határ	
	Lendava – Letenye	Közút
	Vásárosnamény – UA határ	
Hiányzó összeköttetések	Almería – Murcia	Vasút
	Nem UIC-nyomtávú interoperábilis vonalak az Ibériai-félszigeten	
	Perpignan – Montpellier	
	Koper – Divača	
	Rijeka – Zagreb	
	Milano – Cremona – Mantova – Porto Levante/Venezia – Ravenna/Trieste	Belvízi utak
„Északi-tengeri – balti” törzshálózati folyosó		
Vonal	Luleå – Helsinki – Tallinn – Rīga Ventspils – Rīga Rīga– Kaunas Klaipėda – Kaunas – Vilnius Kaunas – Warszawa BY határ – Warszawa – Łódź/Poznań – Frankfurt (Oder) – Berlin – Hamburg – Kiel Łódź – Katowice/Wrocław UA határ – Rzeszów – Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg Szczecin/Świnoujście – Berlin – Magdeburg – Braunschweig – Hannover Hannover – Bremen – Bremerhaven/Wilhelmshaven Hannover – Osnabrück – Hengelo – Almelo – Deventer – Utrecht Utrecht – Amsterdam Utrecht – Rotterdam – Antwerpen Hannover/Osnabrück – Köln – Antwerpen	
Határokon átnyúló összeköttetések	Tallinn – Rīga – Kaunas – Warszawa: új, UIC-nyomtávú, teljes mértékben interoperábilis Rail Baltic-vonal	Vasút
	Świnoujście/Szczecin – Berlin	Vasút és belvízi utak
	Via Baltica folyosó EE-LV-LT-PL	Közút
Hiányzó összeköttetések	Kaunas – Vilnius: az új, UIC-nyomtávú, teljes mértékben interoperábilis Rail Baltic-vonal része	Vasút
	Warszawa/Idzikowice – Poznań/Wrocław, beleértve a tervezett központi közlekedési csomóponttal való összeköttetéseket is	
	Nord-Ostsee-Kanal	
	Berlin – Magdeburg – Hannover; Mittellandkanal; nyugat-németországi csatornák	Belvízi utak
	Rajna, Waal	
	Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	
„Északi-tengeri – mediterrán” törzshálózati folyosó		
Vonal	UK határ – Baile Átha Cliath vagy Dublin – Sionainn Faing vagy Shannon Foynes/Corcaigh vagy Cork Sionainn Faing vagy Shannon Foynes/Baile Átha Cliath vagy Dublin/Corcaigh vagy Cork – Le Havre/Calais/Dunkerque/Zeebrugge/Terneuzen/Gent/Antwerpen/Rotterdam/Amsterdam UK határ – Lille – Brussel vagy Bruxelles Amsterdam – Rotterdam – Antwerpen – Brussel vagy Bruxelles – Luxembourg	

	Luxembourg – Metz – Dijon – Mâcon – Lyon – Marseille Luxembourg – Metz – Strasbourg – Basel Antwerpen/Zeebrugge – Gent – Calais/Dunkerque/Lille – Paris– Rouen – Le Havre	
Határokon átnyúló összeköttetések	Brussel vagy Bruxelles – Luxembourg – Strasbourg	Vasút
	Terneuzen – Gent	Belvízi utak
	Szajna – Scheldt hálózat, valamint a Szajna, a Scheldt és a Meuse folyó kapcsolódó vízgyűjtő területei	
	Rajna–Scheldt folyosó	
Hiányzó összeköttetések	Albertkanaal/Canal Albert és Kanaal Bocholt-Herentals	Belvízi utak
„Keleti/Kelet-mediterrán” törzshálózati folyosó		
Vonal	Hamburg – Berlin Rostock – Berlin – Dresden Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Dresden Dresden – Ústí nad Labem – Mělník/Praha – Lysá nad Labem/Poříčany – Kolín Kolín – Pardubice – Brno – Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Timișoara – Craiova – Calafat – Vidin – Sofia Sofia – RS határ/MK határ Sofia – Plovdiv – Burgas/TR határ TR határ – Alexandroupoli – Kavala – Thessaloniki – Ioannina – Kakavia/Igoumenitsa MK határ – Thessaloniki Sofia – Thessaloniki – Athina – Piraeus/Ikonio – Irakleio – Lemesos (Vasiliko) – Lefkosia/Larnaka Athina – Patra/Igoumenitsa	
Határokon átnyúló összeköttetések	Dresden – Praha/Kolín	Vasút
	Wien/Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Timișoara	
	Craiova – Calafat – Vidin – Sofia – Thessaloniki	
	Sofia – RS határ/MK határ	
	TR határ – Alexandroupoli	
	MK határ – Thessaloniki	
	Ioannina – Kakavia (AL határ)	Közút
	Drobeta Turnu Severin/Craiova – Vidin – Montana	
	Sofia – RS határ	
	Hamburg – Dresden – Praha – Pardubice	Belvízi utak
Hiányzó összeköttetések	Igoumenitsa – Ioannina Praha – Brno Thessaloniki – Kavala – Alexandroupoli Timișoara – Craiova	Vasút
„Rajna – Alpok” törzshálózati folyosó		
Vonal	Genova – Milano – Lugano – Basel Genova – Novara – Brig – Bern – Basel – Karlsruhe – Mannheim – Mainz – Koblenz – Köln Köln – Düsseldorf – Duisburg – Nijmegen/Arnhem – Utrecht – Amsterdam	

	Nijmegen – Rotterdam – Vlissingen Köln – Liège – Brussel vagy Bruxelles – Gent Liège – Antwerpen – Gent – Zeebrugge	
Határokon átnyúló összeköttetések	Zevenaar – Emmerich – Oberhausen	Vasút
	Karlsruhe – Basel	
	Milano/Novara – CH határ	
	Basel – Antwerpen/Rotterdam – Amsterdam	Belvízi utak
Hiányzó összeköttetések	Genova – Tortona/Novi Ligure	Vasút
	Zeebrugge – Gent	
„Rajna – Duna” törzshálózati folyosó		
Vonal	Strasbourg – Stuttgart – München – Wels/Linz Strasbourg – Mannheim – Frankfurt am Main – Würzburg – Nürnberg – Regensburg – Passau – Wels/Linz München/Nürnberg – Praha – Ostrava/Přerov – Žilina – Košice – UA határ Wels/Linz – Wien – Bratislava – Budapest – Vukovar Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Moravita/Braşov/Craiova – Bucureşti – Giurgiu/Constanta – Sulina	
Határokon átnyúló összeköttetések	München – Praha	Vasút
	Nürnberg – Plzeň	
	München – Mühldorf – Freilassing – Salzburg	
	Strasbourg – Kehl Appenweier	
	Hranice – Žilina	
	Košice – UA határ	
	Wien – Bratislava/Budapest	
	Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Timișoara – RS határ	
	Bucureşti – Giurgiu – Rousse	
	Duna (Kehlheim – Constanța/Midia/Sulina), valamint a Vág, a Száva és a Tisza folyó kapcsolódó vízgyűjtő területei	Belvízi utak
	Zlín – Žilina	Közút
	Timișoara – RS határ	
Hiányzó összeköttetések	Stuttgart – Ulm	Vasút
	Salzburg – Linz	
	Craiova – Bucureşti	
	Arad – Sighișoara – Braşov– Predeal	
„Skandináv – mediterrán” törzshálózati folyosó		
Vonal	RU határ – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stockholm – Örebro (Hallsberg)/Linköping – Malmö Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – Stockholm/Örebro (Hallsberg) Oslo – Göteborg – Malmö – Trelleborg Malmö – København – Fredericia – Aarhus – Aalborg – Hirtshals/Frederikshavn København – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover Bremerhaven – Bremen – Hannover – Nürnberg	

	Rostock – Berlin – Halle/Leipzig – Erfurt – München Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze Livorno/La Spezia – Firenze – Roma – Napoli – Bari – Taranto – Valletta/Marsaxlokk Cagliari – Napoli – Gioia Tauro – Palermo/Augusta – Valletta/Marsaxlokk	
Határokon átnyúló összeköttetések	RU határ – Helsinki	Vasút
	København – Hamburg: a Fehmarnbelt-szoroson áthaladó állandó összeköttetés elérési útvonalai	
	München – Wörgl – Innsbruck – Fortezza – Bolzano – Trento – Verona: Brenner-bázisalagút és elérési útvonalai	
	Göteborg – Oslo	
	København – Hamburg: a Fehmarnbelt-szoroson áthaladó állandó összeköttetés	Vasút/Közút

2. Az előre azonosított, határokon átnyúló összeköttetések indikatív listája az átfogó hálózaton

A 9. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett átfogó hálózat határokon átnyúló szakaszai nevezetesen a következő szakaszokat foglalják magukban:

Baile Átha Cliath vagy Dublin/Letterkenny – UK határ	Közút
Pau – Huesca	Vasút
Lyon – CH határ	Vasút
Athus – Mont-Saint-Martin	Vasút
Breda – Venlo – Viersen – Duisburg	Vasút
Antwerpen – Duisburg	Vasút
Mons – Valenciennes	Vasút
Gent – Terneuzen	Vasút
Heerlen – Aachen	Vasút
Groningen – Bremen	Vasút
Stuttgart – CH határ	Vasút
Gallarate/Sesto Calende – CH határ	Vasút
Berlin – Rzepin/Horka – Wrocław	Vasút
Praha – Linz	Vasút
Villach – Ljubljana	Vasút
Pivka – Rijeka	Vasút
Plzeň – České Budějovice – Wien	Vasút
Wien – Győr	Vasút
Graz – Celldömölk – Győr	Vasút
Neumarkt-Kallham – Mühldorf	Vasút
Borostyán-folyosó PL-SK-HU	Vasút
Via Carpathia-folyosó BY/UA határ – PL-SK-HU-RO	Közút
Focșani – MD határ	Közút

Budapest – Osijek – Svilaj (BA határ)	Közút
Faro – Huelva	Vasút
Porto – Vigo	Vasút
Giurgiu – Varna	Vasút
Svilengrad – Pithio	Vasút

3. Az átfogó hálózat azon elemei, amelyek olyan tagállamokban találhatóak, amelyek nem rendelkeznek szárazföldi határral egy másik tagállammal.

IV. RÉSZ

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ MEGÚJULÓENERGIA-PROJEKTEK KIVÁLASZTÁSA

1. A határokon átnyúló megújulóenergia-projektek célkitűzése

A határokon átnyúló megújulóenergia-projektek előmozdítják a tagállamok közötti, határokon átnyúló együttműködést a megújuló energiaforrások tervezése, fejlesztése és költséghatékony kiaknázása terén, valamint elősegítik az energiatároló létesítményeken keresztüli integrációjukat az Unió hosszú távú dekarbonizációs stratégiájához történő hozzájárulás céljával.

2. Általános kritériumok

Ahhoz, hogy egy projekt határokon átnyúló megújulóenergia-projektnek minősüljön, a projektnek meg kell felelnie a következő általános kritériumok mindegyikének:

- a projektet az (EU) 2018/2001 irányelv 8., 9., 11. és 13. cikkében meghatározottak szerint két vagy több tagállam közötti, vagy egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország közötti együttműködési megállapodásba vagy bármely másfajta megállapodásba kell foglalni;
- a projektnek – a részt vevő tagállamok egyike által egyedül végrehajtott hasonló projekttel vagy megújulóenergia-projekttel összehasonlítva – a megújuló energia elterjesztése terén költségmegtakarítást, és/vagy a rendszer-integráció, az ellátás biztonsága vagy az innováció tekintetében előnyöket kell biztosítania;
- az együttműködésből fakadó lehetséges általános hasznok – hosszú távon is – meghaladják a költségeket az e rész 3. pontjában említett költség-haszon elemzés alapján és az e rendelet 7. cikk (2) bekezdésében említett módszertanok alkalmazásával végzett értékelés szerint.

3. Költség-haszon elemzés

- az energiatermelés költségei;
- a rendszer-integráció költségei;
- támogatási költségek;
- üvegházhatásúgáz-kibocsátás;
- az ellátás biztonsága;
- légszennyezés és egyéb helyi szennyezések, így például a helyi természetre és a környezetre gyakorolt hatások;
- innováció.

4. Eljárás

- Valamely olyan projekt projektgazdáinak, beleértve a tagállamokat is, amely az (EU) 2018/2001 irányelv 8., 9., 11. és 13. cikkében meghatározottak szerint két vagy több tagállam közötti, vagy egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország közötti együttműködési vagy másfajta megállapodás hatálya alá tartozó, határokon átnyúló megújulóenergia-projektként történő kiválasztásra potenciálisan jogosult, és amely a határokon átnyúló megújulóenergia-projekt státuszának megszerzésére törekszik, határokon átnyúló megújulóenergia-projektként

történő kiválasztásra irányuló kérelmet kell benyújtaniuk a Bizottsághoz. A kérelemhez csatolni kell azon releváns információkat, amelyek alapján a Bizottság az e rendelet 7. cikk (2) bekezdésében említett módszertanokkal összhangban a projektet az e rész 2. és 3. pontjában megállapított kritériumokkal összevetve értékelheti.

A Bizottság biztosítja, hogy a projektgazdáknak lehetőségük legyen legalább évente egyszer a határokon átnyúló megújulóenergia-projekt státuszát kérelmezniük.

- b) A Bizottság létrehoz egy, a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekkel foglalkozó munkacsoportot, amely a tagállamok egy-egy képviselőjéből és a Bizottság egy képviselőjéből áll, és amelyet a Bizottság elnököl. A munkacsoport elfogadja saját eljárási szabályzatát.
- c) A Bizottság legalább évente egyszer megszervezi a határokon átnyúló projektek kiválasztására irányuló eljárást. A Bizottság a projektek értékelését követően benyújtja az e pont b) alpontjában említett munkacsoportnak azon támogatásra jogosult határokon átnyúló megújulóenergia-projektek listáját, amelyek megfelelnek a 7. cikkben és az e pont d) alpontjában meghatározott kritériumoknak.
- d) A b) alpontban említett munkacsoport számára a Bizottság által benyújtott listában foglalt, támogatásra jogosult projektekre vonatkozóan a következő kritériumok tekintetében releváns információkat kell nyújtani, kivéve, ha azok érzékeny üzleti adatnak minősülnek:
 - i. a jogosultsági és kiválasztási kritériumoknak való megfelelés megerősítése;
 - ii. információ a projekthez kapcsolódó együttműködési mechanizmusról, valamint információ arról, hogy a projekt milyen mértékben élvez egy vagy több tagállam támogatását;
 - iii. a projekt célkitűzésének ismertetése, beleértve a becsült kapacitást (kW-ban), és amennyiben lehetséges, a megújulóenergia-termelést (kWh/év), valamint a projekt teljes költségét és az elszámolható költségeket, EUR-ban megadva;
 - iv. információ a várható uniós hozzáadott értékről az e rész 2. pontja b) alpontjával összhangban, valamint a várható költségekről és hasznokról és a várható uniós hozzáadott értékről az e rész 2. pontjának c) alpontjával összhangban.
- e) A munkacsoport adott esetben meghívhatja üléseire a támogatásra jogosult projektek projektgazdáit, a támogatásra jogosult projektekből részt vevő harmadik országok képviselőit és bármely más érdekelt felet.
- f) Az értékelési eredmények alapján a munkacsoport megállapodik a határokon átnyúló megújulóenergia-projekteknek a g) alponttal összhangban elfogadandó listatervezetéről.
- g) A Bizottság – az f) alpontban említett listatervezet alapján, és figyelembe véve az i) alpontot – felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján elfogadja a kiválasztott határokon átnyúló megújulóenergia-projektek végleges listáját. A Bizottság a honlapján is közzéteszi a kiválasztott határokon átnyúló megújulóenergia-projektek listáját. Az említett listát szükség szerint, de legalább kétfévente felül kell vizsgálni.
- h) A munkacsoport monitoring alá veti a végleges listán szereplő projektek végrehajtását, és ajánlásokat tesz arra, miként lehet orvosolni a végrehajtásuk esetleges késedelmét. E célból a kiválasztott projektek projektgazdáinak tájékoztatást kell nyújtaniuk a projektjeik végrehajtásáról.
- i) A Bizottság a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek kiválasztása során a megfelelő földrajzi egyensúly biztosítására törekszik az ilyen projektek kiválasztása tekintetében. A projektek kiválasztásához regionális csoportosítás alkalmazható.
- j) Egy projekt nem választható ki határokon átnyúló megújulóenergia-projektként, vagy ha kiválasztották, az ilyen minősítést vissza kell vonni, ha az információ, amely meghatározó tényező volt az értékelésben, téves volt, vagy ha a projekt nem felel meg az uniós jognak.

V. RÉSZ

KÖZÖS ÉRDEKŰ DIGITÁLIS KONNEKTIVITÁSI INFRASTRUKTÚRA-PROJEKTEK

1. Gigabites konnektivitás – többek között 5G rendszerek és egyéb legkorszerűbb konnektivitás – a társadalmi-gazdasági mozgatórugók részére.

Az intézkedéseket priorizálni kell, figyelembe véve a társadalmi-gazdasági mozgatórugók funkcióját, az alapul szolgáló konnektivitás biztosítása által lehetővé tett digitális szolgáltatások és alkalmazások relevanciáját, valamint a polgárok, a vállalkozások és a helyi közösségek számára potenciálisan jelentkező társadalmi-gazdasági előnyöket, beleértve a keletkező további – háztartásokat érintő – területi lefedettséget. A rendelkezésre álló költségvetést földrajzilag kiegyensúlyozott módon kell allokálni a tagállamok között.

Prioritást kell adni a következőket szolgáló gigabites konnektivitáshoz – többek között az 5G rendszerekhez és egyéb legkorszerűbb konnektivitáshoz – hozzájáruló intézkedéseknek:

- a) kórházak és egészségügyi központok, összhangban az egészségügyi rendszer digitalizálására irányuló erőfeszítésekkel, az uniós polgárok jóllétének növelése, valamint az egészségügyi és ápolási-gondozási szolgáltatások betegek számára történő nyújtásának megváltoztatása céljából;
- b) oktatási és kutatóközpontok, a többek között a nagy sebességű számítástechnika, a felhőalapú alkalmazások és a nagy adathalmazok használatának megkönnyítése, a digitális szakadék megszüntetésére és az oktatási rendszereket érintő innovációra, a tanulmányi eredmények javítására, a méltányosság növelésére és a hatékonyság javítására irányuló erőfeszítésekkel összefüggésben;
- c) megszakítás nélküli 5G vezeték nélküli szélessávú lefedettség kialakítása 2025-ig minden városi területen.

2. Vezeték nélküli konnektivitás a helyi közösségekben

Azon intézkedéseknek, amelyek a helyi közelet központjaiban – többek között a helyi közösségek közéletében jelentős szerepet játszó, a köz számára hozzáférhető kültéri területeken – helyi vezeték nélküli konnektivitás biztosítására irányulnak, teljesíteniük kell a következő feltételeket ahhoz, hogy finanszírozásban részesülhessenek:

- a) olyan, a második bekezdésben említett közszférabeli szervezet valósítja meg őket, amely képes megtervezni és felügyelni a közösségi terekben a beltéri vagy kültéri helyi vezeték nélküli hozzáférési pontok telepítését, valamint legalább három éven keresztül biztosítani ezek üzemeltetési költségeinek finanszírozását;
- b) a felhasználók számára nagyon jó minőségű, olyan internetes élmény nyújtását lehetővé tevő, rendkívül nagy kapacitású digitális hálózatokra épülnek, amely:
 - i. ingyenes és diszkriminatív feltételektől mentes, könnyen hozzáférhető, biztonságos, valamint a legújabb és a rendelkezésre álló legjobb berendezéseket alkalmazza, és amely képes a felhasználói számára nagysebességű konnektivitást biztosítani; és
 - ii. támogatja az innovatív digitális szolgáltatásokhoz való kiterjedt és diszkriminációmentes hozzáférést;
- c) a Bizottság által biztosítandó, egységes vizuális megjelenést használják, és kapcsolódnak a kapcsolódó többnyelvű online eszközökhöz;
- d) a szinergiák elérése és a kapacitás növelése, valamint a felhasználói élmény javítása érdekében elősegítik az 5G fogadására alkalmas, az (EU) 2018/1972 irányelvben meghatározott kis területi lefedésű, vezeték nélküli hozzáférési pontok megvalósítását; és
- e) vállalják, hogy beszerzik a szükséges berendezéseket és/vagy a kapcsolódó telepítési szolgáltatásokat az alkalmazandó joggal összhangban, annak biztosítására, hogy a projektek ne torzítsák indokolatlanul a versenyt.

Az uniós pénzügyi támogatás rendelkezésre áll az (EU) 2016/2102 európai parlamenti és tanácsi irányelv^(*) 3. cikkének 1. pontjában meghatározott olyan közszférabeli szervezetek számára, amelyek vállalják, hogy – a nemzeti joggal összhangban – helyi vezeték nélküli hozzáférési pontok telepítésével ingyenes, diszkriminatív feltételektől mentes, helyi vezeték nélküli konnektivitást biztosítanak.

A finanszírozott intézkedések nem duplikálhatnak az ugyanazon közösségi térben – a minőséget is beleértve – hasonló jellemzőkkel rendelkező, már létező ingyenes magán- vagy állami ajánlatokat.

^(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.).

A rendelkezésre álló költségvetést földrajzilag kiegyensúlyozott módon kell allokálni a tagállamok között.

Amennyiben releváns, biztosítani kell a koordinációt és a koherenciát a CEF által támogatott azon intézkedésekkel, amelyek előmozdítják a társadalmi-gazdasági mozgatórugók hozzáférését a gigabites konnektivitást – többek között 5G rendszereket és egyéb legkorszerűbb konnektivitást – biztosítani képes rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz.

3. A finanszírozásra jogosult 5G folyosók és határokon átnyúló gerincösszeköttetések indikatív listája

A gigabitalapú társadalomra vonatkozó, a Bizottság által annak biztosítására meghatározott azon célkitűzésekkel összhangban, hogy a fő szárazföldi közlekedési útvonalak 2025-re hiánytalan 5G-lefedettséggel rendelkezzenek, a 9. cikk (4) bekezdésének c) pontja alapján 5G rendszerekkel való hiánytalan lefedettséget végrehajtó intézkedések – amint azt a lenti táblázat mutatja (indikatív lista) – első lépcsőben az összekapcsolt automatizált mobilitásra (CAM) irányuló kísérletekhez kapcsolódó, határokon átnyúló szakaszokra vonatkozó intézkedéseket foglalnak magukban, második lépcsőben pedig azon hosszabb szakaszokra vonatkozó intézkedéseket, amelyekben sor kerül a CAM nagyobb léptékű, folyosók menti megvalósítására. A TEN-T folyosók alapul szolgálnak ehhez, az 5G megvalósítása azonban nem feltétlenül korlátozódik ezen folyosókra ⁽³⁾.

Ezen túlmenően a gerinchálózatok – beleértve az uniós tagállamok közötti, valamint az Unió és harmadik országok közötti vagy az európai szigeteket összekötő tenger alatti kábeleket is – megvalósítását a 9. cikk (4) bekezdésének d) pontja értelmében támogató intézkedések szintén támogatásban részesülnek az ilyen létfontosságú infrastruktúrák számára a szükséges redundancia biztosítása, valamint az Unió digitális hálózatai kapacitásának és rezilienciájának növelése érdekében.

„Atlanti” törzshálózati folyosó	
A CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	Porto – Vigo
	Mérida – Évora
	Paris – Amsterdam – Frankfurt am Main
	Aveiro – Salamanca
	San Sebastián – Biarritz
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Metz – Paris – Bordeaux – Bilbao – Vigo – Porto – Lisboa
	Bilbao – Madrid – Lisboa
	Madrid – Mérida – Sevilla – Tarifa
Gerinchálózatok megvalósítása, beleértve a tenger alatti kábeleket is	Açores/Madeira-szigetek – Lisboa
„Balti – adriai” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Gdańsk – Warszawa – Brno – Wien – Graz – Ljubljana – Koper/Trieste
„Mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Budapest – Zagreb – Ljubljana – Rijeka – Split – Dubrovnik
	Ljubljana – Zagreb – Slavonski Brod – Bajakovo (RS határ)
	Slavonski Brod – Đakovo – Osijek

⁽³⁾ A dőlt betűvel jelölt szakaszok a TEN-T törzshálózati folyosókon kívül találhatók, az 5G folyosóknak azonban részét alkotják.

	Montpellier – Narbonne – Perpignan – Barcelona – Valencia – Málaga – Tarifa Narbonne-i kitérővel – Toulouse
Gerinchálózatok megvalósítása, beleértve a tenger alatti kábeleket is	Lisboa – Marseille – Milano tenger alatti kábelhálózatok
„Északi-tengeri – balti” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	Warszawa – Kaunas – Vilnius
	Kaunas – Klaipėda
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Tallinn – Rīga – Kaunas – LT/PL határ – Warszawa
	BY/LT határ – Vilnius – Kaunas – Klaipėda
	Via Carpathia: Klaipėda – Kaunas – Elk – Białystok – Lublin – Rzeszów – Barwinek – Košice
„Északi-tengeri – mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	Metz – Merzig – Luxembourg
	Rotterdam – Antwerpen – Eindhoven
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Amsterdam – Rotterdam – Breda – Lille – Paris
	Brussel vagy Bruxelles – Metz – Basel
	Mulhouse – Lyon – Marseille
„Keleti/Kelet-mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	Sofia – Thessaloniki – Beograd
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Berlin – Praha – Brno – Bratislava – Timișoara – Sofia – TR határ
	Bratislava – Košice
	Sofia – Thessaloniki – Athina
„Rajna – Alpok” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	Bologna – Innsbruck – München (Brenner-folyosó)
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Rotterdam – Oberhausen – Frankfurt am Main
	Basel – Milano – Genova
„Rajna – Duna” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Frankfurt am Main – Passau – Wien – Bratislava – Budapest – Osijek – Vukovar – București – Constanța
	București – Iași
	Karlsruhe – München – Salzburg – Wels
	Frankfurt am Main – Strasbourg

„Skandináv – mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határokon átnyúló szakaszok	Oulu – Tromsø <i>Oslo – Stockholm</i> – Helsinki
Nagyobb léptékű CAM-megvalósításra kijelölt hosszabb szakasz	Turku – Helsinki – RU határ
	Oslo – Malmö – København – Hamburg – Würzburg – Nürnberg – München – Rosenheim – Verona – Bologna – Napoli – Catania – Palermo
	Stockholm – Malmö
	Napoli – Bari – Taranto
	Aarhus – Esbjerg – Padborg